

Bruksela, dnia 10 lutego 2009 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 5/2009

SESJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO Strasburg, 2-5.02.2009

Podczas sesji Parlamentu Europejskiego, która odbyła się w dniach 2-5 lutego 2009 r. w Strasburgu, omawiane były następujące tematy:

1. ENERGETYKA - Zalecenia dla przyszłej polityki energetycznej UE

Krótko po doświadczeniach, jakie przyniósł rosyjsko-ukraiński spór o dostawy gazu, posłowie przyjęli sprawozdanie poświęcone przyszłej wspólnej polityce energetycznej. Plany działań na wypadek przerw w dostawach gazu, rozbudowa połączeń międzysystemowych, ujednoczone ramy prawne dla inwestycji w energetykę jądrową i nowe cele w zakresie przeciwdziałania zmianom klimatycznym (80% redukcji emisji do roku 2050), to niektóre z zaleceń zawartych w sprawozdaniu.

Sprawozdanie autorstwa francuskiej posłanki **Anne Laperrouze** (ALDE, Francja) powstało w odpowiedzi na komunikat Komisji Europejskiej zatytułowany „Drugi strategiczny przegląd sytuacji energetycznej – plan działania dotyczący bezpieczeństwa energetycznego i solidarności energetycznej UE”, który będzie jednym z głównych tematów wiosennej Rady Europejskiej, 19-20 marca 2009. Parlament wezwał Komisję i prezydencję czeską do przedstawienia podczas tego posiedzenia Rady Europejskiej nowego, planu dywersyfikacji źródeł energii.

• Plany działania na wypadek przerw w dostawach gazu

W świetle niedawnego kryzysu gazowego między Ukrainą i Rosją, który pozbawił ogrzewania wielu mieszkańców UE, posłowie wzywają Komisję do nowelizacji dyrektywy z 2004 roku dotyczącej środków zapewniających bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego przed końcem 2009 roku.

Posłowie chcą, aby przegląd objął krajowe i unijne plany działania w sytuacjach awaryjnych, które m.in. określą wspólne oświadczenie o sytuacji awaryjnej, użyczenie uszkodzonym krajom dostępnych zasobów i infrastruktury, dystrybucję skoordynowaną, zastosowanie środków nadzwyczajnych w krajach nieposzkodowanych lub uszkodzonych w mniejszym stopniu w celu zwiększenia ilości gazu dla dotkniętych rynków. Posłowie uważają, że należy zwiększyć dostępność gazu na rynku, dlatego wzywają do państwa członkowskie do rozwoju

rezerw gazu umożliwiających szybkie jego udostępnianie. W tym celu należy rozważyć stworzenie operatora europejskiego systemu przesyłowego i jednolitej europejskiej sieci gazu.

- **Umowa trójstronna UE z Rosją i Ukrainą**

Unia Europejska, nawet mimo pomocy ambitnych i rygorystycznie wdrażanych planów dotyczących wydajności energetycznej i oszczędności energii, w perspektywie średnioterminowej wciąż będzie uzależniona od dostaw energii z paliw kopalnych z krajów trzecich. Unia importuje obecnie 50% zużywanej przez nią energii, a proporcje te mogą osiągnąć 70% w 2030 roku. Dlatego PE wzywa do zawarcia umowy trójstronnej między UE, Rosją i Ukrainą dotyczącej tranzytu gazu z Rosji do UE w celu zapewnienia bezpieczeństwa dostaw w nadchodzących latach.

Posłowie proponują włączanie tzw. „klauzuli bezpieczeństwa energetycznego” do umów handlowych, stowarzyszeniowych oraz umów o partnerstwie i współpracy zawieranych z krajami będącymi producentami energii i krajami jej tranzytu. Klauzule te stanowiłyby kodeks postępowania i wprowadzałyby zakaz przerw w dostawach wynikających ze sporów handlowych i wyraźnie wskazywałyby środki, jakie należy przyjąć w razie jednostronnej przerwy w dostawach.

Parlament popiera również zamiar negocjowania nowej, szerokiej umowy zastępującej umowę o partnerstwie i współpracy z 1997 r. z Rosją. Posłowie podkreślają, że stosunki między UE a Rosją są stosunkami wzajemnej zależności i powinny być zgodne z zasadami traktatu karty energetycznej i jego protokołami tranzytowymi.

- **Rozbudowa infrastruktury sieciowej, terminali LNG i pojemności magazynowych**

Parlament podkreśla znaczenie rozbudowy wzajemnych połączeń gazowych i elektrycznych, przebiegających przez Europę Środkową oraz Południowo-Wschodnią na osi Północ-Południe, i przypomina, że sieci w regionie Morza Bałtyckiego powinny być rozbudowywane i integrowane z siecią zachodnioeuropejską. Posłowie uważają, że w 2009 roku powinny zostać opracowane plany bałtyckich połączeń międzysieciowych. Zgodnie z zasadą europejskiej solidarności energetycznej, Parlament konsekwentnie dąży do zagwarantowania bezpieczeństwa dostaw oraz bezpieczeństwa energetycznego regionu Morza Bałtyckiego w warunkach recesji gospodarczej.

PE popiera dywersyfikację źródeł i szlaków zaopatrzenia, w szczególności utworzenie południowego korytarza gazowego obejmującego projekty Nabucco, przyłącza gazu Turcja-Grecja-Włochy (TGI) i South Stream. UE powinna współpracować z zainteresowanymi krajami, zwłaszcza w regionie Morza Kaspijskiego. W perspektywie długoterminowej dostawy z innych krajów z tego regionu, takich jak Uzbekistan i Iran, powinny stanowić dodatkowe poważne źródło zaopatrzenia dla Unii Europejskiej, o ile umożliwi to sytuacja polityczna.

Parlament uważa, że wszystkie państwa członkowskie powinny mieć zapewnione, bezpośrednio lub za pośrednictwem innych państw członkowskich na podstawie

mechanizmu solidarnościowego, dostateczne zdolności w zakresie skroplonego gazu ziemnego (LNG), obejmujące zakłady skraplania gazu zlokalizowane w państwach producentach, czy zlokalizowane w UE terminale LNG i instalacje regazyfikacji na statkach transportowych. Nowe terminale LNG należy uważać za projekty o znaczeniu europejskim z uwagi na ich podstawowy wkład w dywersyfikację dróg przesyłowych.

- **Nowe cele klimatyczne do 2050 roku**

Parlament wzywa państwa członkowskie do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych przynajmniej o 80% do 2050 roku i zwiększenia o 35% efektywności energetycznej oraz zapewnienia 60% udziału energii ze źródeł odnawialnych.

Oszczędzanie energii jest najskuteczniejszym i najtańszym środkiem zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego, dlatego posłowie wzywają Komisję i państwa członkowskie, aby niezwłocznie przyjęły prawnie wiążący cel w zakresie efektywności energetycznej w wysokości przynajmniej 20% do 2020 r. Pozostałe dwa cele, które również powinny zostać osiągnięte do 2020 roku - zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych o 20% i zwiększenie udziału energii z OZE do 20% zostały już zatwierdzone w przepisach przyjętych w grudniu 2008 (pakiet klimatyczny).

- **Energia jądrowa**

Posłowie chcą bezzwłocznego wprowadzenia ujednoczonych ram regulacyjnych i gospodarczych ułatwiających decyzje o niezbędnych inwestycjach w energetykę jądrową i wzywają Komisję do sporządzenia konkretnego planu działań dla inwestycji jądrowych. Energia jądrowa jest wytwarzana w 15 z 27 państw członkowskich i zaspokaja około jednej trzeciej popytu na energię elektryczną w Unii Europejskiej. W budowie znajduje się sześć nowych bloków reaktorów w czterech państwach członkowskich UE. Poprawka zawierająca propozycję stworzenia i wdrożenia planu stopniowego odejścia od energii jądrowej została odrzucona.

Dlatego Parlament uważa za konieczne otwarcie debaty społecznej na temat bezpiecznego wykorzystania energii jądrowej i wzywa do jej promowania, jako nieodłącznej części europejskiej polityki sąsiedztwa. Państwa ościenne powinny kierować się standardami UE w dziedzinie bezpieczeństwa jądrowego za każdym razem, gdy w państwach tych planuje się uruchomienie nowej elektrowni jądrowej lub zmodernizowanie starej.

PE uważa, że należy zapewnić obywateli Unii, że energię jądrową wykorzystuje się w Unii w sposób bezpieczny i przejrzysty oraz na najwyższym, technologicznie możliwym poziomie bezpieczeństwa. Posłowie wzywają Komisję i Radę do utworzenia wspólnie z MAEA modeli i procedur niedopuszczających do tego, aby pokojowe wykorzystanie energii jądrowej prowadziło do rozprzestrzeniania broni jądrowej.

2. IMIGRACJA - Sankcje za zatrudnianie nielegalnych imigrantów

Parlament głosował nad propozycją dyrektywy ws. sankcji za zatrudnianie nielegalnych imigrantów, zatwierdzając uzgodnione z Radą poprawki kompromisowe, ale wstrzymując się przed formalnym przyjęciem rezolucji legislacyjnej do następnego posiedzenia plenarnego. Projekt dyrektywy przewiduje kary za nielegalne zatrudnianie osób bez prawa pobytu na terenie krajów UE. W rażących przypadkach przewidziano sankcje karne dla pracodawców, którzy powinni także odpowiadać za działania swoich podwykonawców.

Na wniosek sprawozdawcy, włoskiego posła **Claudio Favy** (PSE, Włochy), głosowanie nad rezolucją zostało odłożone do następnej sesji plenarnej. Sprawozdawca oczekuje, że Rada przystanie na dodanie do projektu dyrektywy deklaracji, która zapewni, że zapisy zawarte w Artykule 9 proponowanej dyrektywy nie uniemożliwią w przyszłości prac nad nową legislacją dotyczącą podwykonawców. Przedstawiciel czeskiego przewodnictwa w Radzie stwierdził, że takie zobowiązanie musi zostać skonsultowane z rządami państw członkowskich UE, dlatego głosowanie nad formalnym zatwierdzeniem projektu zostało wstrzymane.

W całej UE pracuje od 4,5 do 8 milionów nielegalnych imigrantów, którzy znajdują zatrudnienie głównie w budownictwie, rolnictwie, hotelarstwie i gastronomii. Nielegalne zatrudnienie przyczynia się do pogorszenia poziomu płac i warunków pracy oraz prowadzi do zakłócenia konkurencji między przedsiębiorstwami. Dla nierejestrowanych pracowników oznacza niemożność korzystania z ubezpieczenia zdrowotnego i praw emerytalnych. Społecznym skutkiem nielegalnego zatrudnienia może być zatrudnianie nielegalnych imigrantów w warunkach wyzysku. Nielegalnie zatrudnieni obywatele państw trzecich znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji, ponieważ w przypadku zatrzymania grozi im odesłanie do kraju pochodzenia.

Propozycja dyrektywy, której zapisy poparł Parlament, przewiduje kary dla pracodawców zatrudniających nielegalnie obywateli państw trzecich. Projekt uzupełnia dwa inne wnioski legislacyjne dotyczące dyrektywy o powrocie imigrantów oraz dyrektywy przewidującej wprowadzenie tzw. błękitnej karty dla wykwalifikowanych pracowników z państw trzecich. Celem wszystkich trzech dyrektyw jest walka z nielegalną imigracją przy jednoczesnym stwarzaniu ułatwień dla osób starających się o legalną pracę na terenie UE.

Tekst dyrektywy jest wynikiem kompromisu, jaki posłowi sprawozdawcy **Claudio Favie** (PSE, Włochy) udało się zawrzeć z państwami członkowskimi (Radą).

- **Zatrudniasz nielegalnie, płacisz oficjalnie**

Dyrektywa wprowadza na poziomie wspólnotowym minimalny wymiar kar, jakie będą nakładane na pracodawców zatrudniających 'na czarno' pracowników bez prawa pobytu. Pracodawcy będą musieli liczyć się z koniecznością zapłacenia grzywny, wypłacenia pracownikowi całości zaległego wynagrodzenia zgodnie z oficjalnymi stawkami, a także z zakazem przystępowania do procedur zamówień publicznych lub ubiegania się o pomoc publiczną ze środków unijnych lub krajowych przez okres do 5 lat.

- **Sankcje karne w poważniejszych przypadkach**

Dyrektywa przewiduje sankcje karne wobec przedsiębiorców, którzy nagminnie zatrudniają nielegalnych imigrantów, zatrudniają na czarno dużą liczbę pracowników, dopuszczają się ich wyzysku, lub gdy pracodawca wie, że jego pracownik padł ofiarą handlu ludźmi lub jest nieletni.

- **Zaległe wynagrodzenie bez formalności**

Pracodawca, któremu udowodni się zatrudnianie nielegalnych imigrantów, będzie musiał zwrócić wszelką pomoc publiczną, jaką uzyskał w roku poprzednim oraz zapłacić grzywnę, której wysokość uzależniona jest od liczby nielegalnie przez niego zatrudnionych. Będzie również musiał zapłacić równowartość wszystkich podatków, składek oraz innych świadczeń pracowniczych, które musiałby opłacić, gdyby pracownik zatrudniony był legalnie, a także pokryć koszty powrotu imigranta do kraju pochodzenia.

W przypadku, gdy nie będzie można ustalić dokładnego okresu zatrudnienia nielegalnego pracownika, należy przyjąć założenie, że stosunek pracy trwał co najmniej trzy miesiące. Posłowie wprowadzili do dyrektywy zapis, że proces odzyskiwania zaległych świadczeń przez pracownika będzie się odbywał automatycznie, bez konieczności podejmowania przez niego jakichkolwiek działań.

Niższe sankcje Parlament przewiduje w przypadku zatrudniania nielegalnych imigrantów w charakterze pomocy domowej, chyba że warunki pracy nosiłyby znamiona wyzysku.

- **Dochodzenie praw pracowniczych**

Parlament chce również, aby państwa członkowskie przewidziały procedury umożliwiające nielegalnym imigrantom składanie skarg. Organizacje społeczne wyznaczone przez państwa członkowskie lub związki zawodowe mogłyby informować o przypadkach nielegalnego zatrudniania bez narażania się na zarzut pomocy osobie nielegalnie przebywającej na terytorium danego kraju. Osoby o nieuregulowanym statusie będą miały szansę uzyskać czasowe pozwolenie na pobyt, jeśli zdecydują się współpracować w dochodzeniu przeciwko nielegalnie zatrudniającego ich pracodawcy.

- **Zawinił podwykonawca, odpowie zlecający**

Jeśli winnym nielegalnego zatrudnienia jest podwykonawca, zlecający mu pracę przedsiębiorca zostanie także pociągnięty do odpowiedzialności, w tym do odpowiedzialności pełnej, jeśli okaże się, że wiedział o nielegalnym zatrudnianiu pracowników przez swojego podwykonawcę. Kolejnym zapisem, który znalazł się w projekcie dyrektywy z inicjatywy Parlamentu jest możliwość upublicznienia listy zawierającej dane pracodawców zatrudniających nielegalnych pracowników.

- **Inspekcje - częste i skuteczne**

Państwa członkowskie zostaną zobowiązane do przeprowadzania częstych i skutecznych kontroli zatrudniania pracowników spoza Unii Europejskiej. Pracodawcy mogą zostać zobowiązani do sprawdzania, czy osoby, które chcą zatrudnić posiadają

prawo pobytu na terenie kraju oraz do informowania właściwych organów krajowych o zamiarze zatrudnienia pracowników z krajów trzecich.

3. INSTYTUCJE – Mahmoud Abbas gościem Parlamentu Europejskiego

„Dziewięćdziesiąt tysięcy ludzi zostało bez dachu nad głową, zabici i ranni to głównie cywile, w tym dzieci i kobiety. To wszystko jest rezultatem ataków Izraela”, powiedział **Mahmoud Abbas**, zwracając się podczas sesji plenarnej do posłów PE. Przewodniczący PE **Hans-Gert Pöttering** witając prezydenta podkreślił, że PE w przeszłości i obecnie wspiera lud palestyński, nigdy nie patrząc obojętnie na wydarzenia w Strefie Gazy, jednak równocześnie potępił ostrzał Izraela przez Hamas.

Przewodniczący Parlamentu Europejskiego otwierając uroczyste posiedzenie, podkreślił, że Parlament w obliczu wydarzeń w Strefie Gazy nigdy nie przyglądał się z obojętnością cierpieniom ludu palestyńskiego. „Potępiliśmy nieproporcjonalną reakcję, dotyczącą nie tylko Hamas, ale ludność cywilną. Ale równie zdecydowanie potępiliśmy ostrzał Izraela przez Hamas i w dalszym ciągu potępiamy to, że mimo zawieszenia broni rakiety Hamasu wystrzeliwane są w stronę Izraela”.

Prezydent Mahmoud Abbas zwrócił się do posłów PE w Strasburgu podkreślając, że izraelskie blokady są kontynuowane, a nielegalne osadnictwo cały czas się powiększa. Równocześnie zwrócił się do władz izraelskich o odpowiedzialność za podejmowane działania. „660 punktów kontrolnych, zastraszanie osób cywilnych przez osadników, to agresja przeciwko całemu narodowi palestyńskiemu, agresja przeciwko przyszłemu pokojowi. Embargo, zmarginalizowanie Gazy i wszystkich naszych obywateli uniemożliwia dążenie do stworzenia niezależnego państwa. Porozumienie z Annapolis upadło, Izrael powinien zakończyć działania, aby móc kontynuować proces pokojowy”, powiedział Mahmoud Abbas.

Zwracając się do posłów podkreślał, że prawo międzynarodowe musi być przestrzegane. „Nie można działać w stosunku do Izraela ponad prawem międzynarodowym”, powiedział prezydent.

- **Zakończenie agresji priorytetem**

„Izrael chce zatrzymać nasze wysiłki na drodze do odbudowy państwa. Chcemy negocjować zakończenie okupacji, chcemy, aby okupacja ziemi od 1967 roku została zakończona”, podkreślił Mahmoud Abbas. Dodał jednak, że Autonomia Palestyńska nie jest zainteresowana negocjacjami spraw pobocznych, „chcemy negocjować sprawy całościowe, zakończenie okupacji jest podstawą”, zaakcentował Abbas.

Zwrócił uwagę, że przyjęty egipski dokument roboczy, zawierający propozycję dążenia do uzyskania pokoju został poparty przez Ligę Arabską oraz Radę Bezpieczeństwa. Zwracając się bezpośrednio do Parlamentu, powiedział, iż liczy na wsparcie. „Mam nadzieję, że spotka się to z państwa poparciem i że uzyskamy państwa pomoc tak, aby uwolnić wszystkich uwięzionych Palestyńczyków”.

Dodał także, iż Europa wyznająca wartości pokoju i praw człowieka, powinna potraktować to, jako zobowiązanie moralne. „Nasi obywatele oczekują wsparcia od państw, które wyznają takie wartości jak pokój”, dodał.

- **Odbudowa procesu pokojowego**

„Potrzebujemy odbudowy Gazy, ale też całego procesu pokojowego. Europa, która opowiada się za zasadami bezpieczeństwa, dzisiaj powinna bardziej niż kiedykolwiek zaangażować się w ten proces wraz z nowo wybranym prezydentem USA”, podkreślił prezydent Abbas.

Na wspólnej konferencji prasowej prezydenta Abbasa oraz przewodniczącego PE Hansa Gerta Pötteringa, na pytanie o przyszłe sankcje dla Izraela, prezydent Abbas powiedział, „Palestyna nie jest wrogiem Izraela, ale trzeba żądać rozliczenia tak, aby uniknąć powtórek. Jeżeli cały świat uzna, że to, co się stało jest zbrodnią, to trzeba dać definicję tego, co się stało”.

Prezydent podziękował także UE za wsparcie, podkreślając jednocześnie, że Europa odgrywa i odegra ważną rolę polityczną w całym procesie.

Na pytanie o współpracę z Hamasem w przypadku powołania Rządu Jedności Narodowej, a także o przemyt broni, prezydent powiedział, że bez względu na to czy Hamas będzie w rządzie, czy też nie, widzi duże możliwości respektowania przez Hamas porozumienia. „Uważam, że Hamas może respektować porozumienie. Jeśli będzie jednolite państwo, nie pozwolimy na przemyt broni. Nie będzie tolerancji dla przemytników i przemytu”, dodał.

Na zakończenie konferencji przewodniczący PE Hans-Gert Pöttering podkreślił, że rząd palestyński musi prowadzić rozmowy z Izraelem. „Chciałbym powtórzyć to, co powiedziałem na powitaniu. Unia poprze rząd palestyński pod warunkiem, że rząd ten zaangażuje się w aktywne rozmowy pokojowe z Izraelem. Rząd palestyński powinien zobowiązać się do tej zasady”, powiedział przewodniczący PE.

4. SPRAWY ZAGRANICZNE - Parlament zadowolony z decyzji o zamknięciu Guantánamo

Parlament Europejski z dużym zadowoleniem przyjął decyzję prezydenta USA, Baracka Obamy o zamknięciu więzienia w Zatoce Guantanamo. W rezolucji w sprawie powrotu i przesiedlenia więźniów z Guantanamo posłowie podkreślili, że jest to świadectwem ważnej zmiany polityki USA w kierunku poszanowania prawa humanitarnego i międzynarodowego.

Parlament wezwał do bezzwłocznego i odpowiedniego osądzenia każdego więźnia, a w przypadku uznania oskarżonych za winnych zarzucanych im czynów, skazani powinni odbywać karę więzienia w Stanach Zjednoczonych. Osoby, którym nie przedstawiono oskarżeń i którzy dobrowolnie zgodzą się na repatriację, powinni zostać jak najszybciej i jak najsprawniej odesłani do krajów pochodzenia. Więźniom, których nie można odesłać do kraju pochodzenia ze względu na ryzyko tortur lub prześladowania, należy przyznać prawo pobytu w Stanach Zjednoczonych, ochronę humanitarną na terytorium Stanów Zjednoczonych oraz odszkodowanie.

Posłowie podkreślili, że państwa członkowskie powinny być gotowe na ewentualne przyjęcie więźniów Guantanamo w UE, aby przyczynić się do wzmocnienia prawa międzynarodowego.

- **Historia więzienia w Guantanamo**

W następstwie ataków terrorystycznych 11 września 2001 r. Stany Zjednoczone ustanowiły w styczniu 2002 r. więzienie o wysokim poziomie zabezpieczeń w Zatoce Guantanamo, gdzie przetrzymywani są podejrzani o terroryzm. Opublikowana przez władze Stanów Zjednoczonych lista wymienia 759 byłych i obecnych więźniów Guantanamo. 525 więźniów zostało uwolnionych, a 5 zmarło w okresie pozbawienia wolności.

Obecnie w Guantanamo przebywa około 242 więźniów z takich krajów jak Algieria (10), Afganistan (1), Azerbejdżan (1), Egipt (1), Etiopia (1), Libia (6), Palestyna (3), Rosja (1), Syria (9), Tadżykistan (1), Tunezja (10), Uzbekistan (4). 17 więźniów to muzułmanie narodowości uigurskiej. 62 więźniów osadzonych w Guantanamo będzie musiało zostać przeniesionych.

Część więźniów pozostaje w Guantanamo tylko dlatego, że nie ma kraju, do którego mogliby bezpiecznie powrócić. Są to osoby, wobec których nigdy nie wniesiono żadnych oskarżeń i USA nie zamierza wnieść wobec nich oskarżeń o jakiegokolwiek przestępstwa. W stosunku do innych rozważane jest wniesienie oskarżeń i rozpoczęcie procesu. Władze amerykańskie utrzymują, iż po zwolnieniu, 61 byłych więźniów z Zatoki Guantanamo angażowało się w działalność terrorystyczną.

- **Historyczny zwrot**

Barack Obama, w swojej kampanii wyborczej podkreślał, że zamknięcie cieszącego się złą sławą więzienia Guantánamo jest jednym z priorytetów jego programu politycznego. Już 22 stycznia 2009 roku prezydent oficjalnie podpisał cztery dekrety, w tym nakazujący zamknięcie więzienia, a także zabraniający brutalnych technik przesłuchiwania więźniów.

- **Debata w Parlamencie Europejskim**

Podczas debaty w Parlamencie, przedstawiciele Rady UE oraz Komisji, a także posłowie podkreślali, że decyzja amerykańskiej administracji to powrót na drogę poszanowania praw człowieka, prawa międzynarodowego i karty praw podstawowych.

- **Prezydencja w imieniu państw członkowskich (Rady)**

Alexandr **Vondra**, wicepremier Czech odpowiedzialny za politykę europejską, w imieniu prezydencji podkreślił ważność ostatnich decyzji dotyczących więzienia Guantanamo. „Decyzje o zamknięciu więzienia, zawieszeniu sądów wojskowych w celu działania zgodnie z konwencjami genewskimi oraz położenie kresu wzmocnionych przesłuchań i tortur, pozwolą na zacieśnienie transatlantyckiej współpracy w zwalczaniu terroryzmu”, powiedział wicepremier Vondra.

W kwestii przyjmowania więźniów na terytorium państw członkowskich, podkreślił, że decyzje leżą w kompetencji samych krajów, jednak będą brane pod uwagę tylko osoby oczyszczone z zarzutów. „Na ostatniej Radzie Ministrowie zgodnie stwierdzili, że pożądane są dalsze kroki i skoordynowane działania europejskie. Dotyczy to kwestii bezpieczeństwa oraz kwestii prawnych”, podkreślił wicepremier.

W sprawie lotów CIA na terenie Europy w celu nielegalnego przekazywania osób podejrzanych o terroryzm podkreślił, iż stanowisko Rady było od początku jasne. „Rada zawsze podkreślała przekonanie, że należy zwalczać terroryzm używając legalnych środków. Wykorzystanie tajnych ośrodków przetrzymywania jest niezgodne z prawem humanitarnym i nadal podpisujemy się pod tym stanowiskiem”, powiedział Vondra.

- **Komisja Europejska**

Jacques Barrot, komisarz ds. Sprawiedliwości, Wolności i Bezpieczeństwa, podkreślił, że Komisja pracuje wraz z Radą nad rozwiązaniem problemu przesiedlenia więźniów. „Wraz z decyzjami prezydenta Baracka Obamy pojawiły się nadzieje na nowe stosunki transatlantyckie oraz dynamizację tego partnerstwa”, powiedział komisarz. Barrot podkreślił, że UE prowadzi dialog z USA oraz jest aktywnym partnerem w walce z terroryzmem, jednak jak powiedział „poszanowanie praw człowieka jest najważniejsze. Walka z terroryzmem musi być prowadzona w poszanowaniu prawa międzynarodowego”. Nawiązując do tego, co powiedział wicepremier Vondra, zaakcentował, że wszystkie przypadki więźniów muszą być na nowo rozpatrzone. „Chcemy konstruktywnie podjąć do nowych kroków podejmowanych przez administrację USA. Jeśli kraje członkowskie zdecydują się na przyjęcie więźniów, to muszą same podjąć decyzje i określić ich status. Kwestie bezpieczeństwa i praw człowieka muszą być wzięte pod uwagę”, powiedział Komisarz.

Barrot podkreślił, że w przypadku rzekomego wykorzystywania terytorium Polski przez CIA do transportu i przetrzymywania więźniów, Komisja otrzymała pismo od zastępcy prokuratora generalnego, w którym poinformowano o otwarciu dochodzenia. „Jest to ważny postęp”, podkreślił komisarz. Dodał jednak, że „tylko państwa członkowskie mogą rzucić światło na ten problem”.

- **Grupy polityczne Parlamentu Europejskiego**

Hartmut Nassauer (EPP-ED, Niemcy) powiedział, że rozważając decyzję o przyjęciu osób przetrzymywanych w więzieniu Guantanamo nie wystarczy rozpatrywać jedynie tego, czy osoby te były poddawane torturom, gdyż oprócz współczucia należy kierować się bezpieczeństwem obywateli UE. Wielu z osadzonych w Guantanamo szkoliło terrorystów w obozach w Afganistanie. Najważniejsze jest kryterium bezpieczeństwa i konieczność chronienia obywateli UE przed potencjalnymi terrorystami.

Martin Schulz (PSE, Niemcy) stwierdził, że potrzeba bezpieczeństwa stanowi miarę, do której UE musi dostosować swoje działania. Jednak bezpieczeństwo narusza nie tylko obawa przed więźniami, ale także sam fakt jego istnienia i prowokowanie

reakcji na jego utrzymywanie. Guantanamo jest dowodem na to, że zachodnia wspólnota nie jest w stanie zagwarantować jednego z praw podstawowych - prawa do godności człowieka.

Graham Watson (ALDE, Wielka Brytania) podkreślił, że Europa nie może zostawiać wszystkiego w rękach Amerykanów, bo niektóre państwa członkowskie były współwinne tego, co się działo. Stany Zjednoczone muszą postawić przed oblicze wymiaru sprawiedliwości osoby, wobec których istnieją dowody procesowe, a pozostałych należy uwolnić.

Konrad Szymański (UEN, Polska) zauważył, że osoby przetrzymywane w Guantanamo to nie są osoby przypadkowe. Co 9-ty z dotychczas wypuszczonych powrócił wprost do działalności terrorystycznej. Mamy obowiązek zabrać stamtąd swoich obywateli i rezydentów. Mamy obowiązek skutecznie izolować jednostki, które stanowią poważne zagrożenie. Powinniśmy rozważyć reformę Konwencji Genewskich pod kątem znalezienia odpowiedzi na problem bezpieczeństwa armii terrorystycznych.

Kathalijne Maria Buitenweg (Zieloni/ALE, Holandia) powiedziała, że przyjęcie osadzonych w Guantanamo to kompetencja państw członkowskich, jednak UE powinno pozytywnie odpowiedzieć na inicjatywę administracji Obamy. Zauważyła, że „w kwestii działań CIA, niektóre rządy państw członkowskich pomagały rządowi amerykańskiemu, o którym teraz mówią, że był zły”.

Gabriele Zimmer (GUE/NGL, Niemcy) powiedziała, że „UE nie może głosić co innego i robić co innego. Państwa członkowskie powinny otwarcie powiedzieć, jakie są oczekiwania, a pierwszym z nich jest zamknięcie więzienia Guantanamo”.

Nils Lundgren (IND/DEM, Szwecja) podkreślił, że podejrzani o działalność terrorystyczną powinni być traktowani jak niewinni do czasu udowodnienia im przestępstwa. Uwolnieni z Guantanamo nie muszą pozostawać w Ameryce, ale i Europa nie musi czuć się zobligowana do ich przyjęcia.

Koenraad Dillen (NI, Belgia) powiedział, że demokracja musi respektować rządy prawa, ale potrzebuje także rozsądnych działań w walce z terroryzmem.

- **Posłowie do PE podzielenie - Czy Europa powinna przyjąć więźniów z Guantanamo?**

- **TAK - Powinniśmy pomóc Stanom Zjednoczonym**

Hiszpańska socjalistka **Bárbara Dührkop**, której mąż został zabity przez terrorystów ETA, uważa, że „jeśli USA mówią, że będziemy mogli przyczynić się do rozwiązania problemu, myślę, że Europa powinna współpracować, okazać solidarność i pomoc w przejmowaniu więźniów. Jednak musimy rozważyć każdy przypadek indywidualnie.”

Zdaniem **Alexandra Alvaro**, niemieckiego posła z grupy Liberalów i Demokratów: „Od lat Europejczycy udawali, że są sumieniem administracji Busha i żądali natychmiastowego zamknięcia Guantanamo. Teraz USA ma prezydenta, który

zgodnie ze swoimi przekonaniem, chce uczynić ten ruch, ale potrzebuje naszej pomocy. A my w takiej chwili sprawiamy mu zawód. Oczekuję, że przyjmimy na siebie naszą ludzką odpowiedzialność i zrobimy wszystko, co w naszej mocy, by podjąć w więźniów z Guantanamo”.

Holenderska posłanka z grupy Zielonych, **Kathalijne Buitenweg** uważa, że kraje europejskie powinny wziąć na siebie odpowiedzialność za sprawiedliwe i bezpieczne traktowanie więźniów, zwłaszcza tych, którzy nie mogą zostać odesłani do kraju pochodzenia. „Na przykład Ujgurzy - chińscy muzułmanie - nie mogą zostać przeniesieni do Stanów Zjednoczonych, nie mogą też wrócić do kraju, gdzie czekałyby na nich tortury.”

➤ **NIE - to problem USA a więźniowie są niebezpieczni**

Niemiecki chadek **Manfred Weber** zasiada w Komisji Wolności Obywatelskich Parlamentu Europejskiego. Poseł z zadowoleniem przyjmuje fakt, że administracja Obamy chce zamknąć Guantanamo w ciągu roku, jednak nie widzi roli Europy w tym procesie: „USA same są odpowiedzialne za swoich więźniów. To amerykańskie utworzyli obóz. Dlaczego Europa powinna podejmować ludzi, którzy mogliby stanowić niebezpieczeństwo? Obama musi sam rozwiązywać swoje problemy”.

Duński poseł **Mogens Camre** z prawicowej grupy UEN dobitnie podkreśla swoje stanowisko: „Więźniowie w Guantanamo nie są problemem UE. Przyjmowanie ich w państwach UE to chory pomysł. Nie wolno nam sprowadzać więcej terrorystów do Europy. UE ma wystarczająco wielu terrorystów u siebie. Osoby te są niebezpieczne i muszą być odesłane do domu. Gdyby były niewinne, nie wylądowałyby w Guantanamo. Byłoby szaleństwem podjąć ich tutaj; będą zabijać obywateli europejskich.”

• **CIA w Europie**

Parlament wielokrotnie wyrażał swoją opinię na temat działań CIA w Europie oraz więzienia w amerykańskiej bazie wojskowej w Guantanamo. Powołano także specjalną, tymczasową komisję ds. rzekomego wykorzystywania krajów europejskich przez CIA do transportu i przetrzymywania więźniów. Parlament Europejski 14 lutego 2007 roku przyjął sprawozdanie, którego projekt powstał w Komisji tymczasowej ds. rzekomego wykorzystywania krajów europejskich przez CIA do transportu i przetrzymywania więźniów. Raport wypominał wtedy krajom europejskim, że te „przymykały oko” na obsługiwane przez CIA loty, które w pewnych przypadkach były wykorzystywane do wydania w trybie nadzwyczajnym lub niezgodnego z prawem przewożenia zatrzymanych.

Sprawozdanie komisji tymczasowej podkreśliło, że w okresie od końca 2001 do początku 2005 roku CIA wykonało, co najmniej 1 245 lotów w europejskiej przestrzeni powietrznej lub też zatrzymało się na europejskich lotniskach. Zwrócono uwagę także na wydania w trybie nadzwyczajnym osób podejrzanych o terroryzm. W sprawozdaniu posłowie przytoczyli 21 udokumentowanych przypadków wydań w trybie nadzwyczajnym. Raport zwrócił też uwagę, że program wydania w trybie nadzwyczajnym stanowi praktykę pozasądową, która w większości przypadków

obejmuje przetrzymywanie w pełnej izolacji i poddawanie torturom, co potwierdziły zeznania ofiar lub ich adwokatów zeznających przed komisją.

Dodatkowo posłowie podkreślili wtedy brak współpracy z komisją tymczasową wielu państw członkowskich oraz Rady Unii Europejskiej zwracając także uwagę, że postawa państw członkowskich, a zwłaszcza Rady oraz jej kolejnych prezydencji, jest daleka od norm, których spełnienia Parlament ma prawo oczekiwać. Cytując dalej poważne braki w zakresie udzielenia konkretnych odpowiedzi na kwestie poruszone przez ofiary, organizacje pozarządowe, media i parlamenty jedynie wzmocniły słuszność już dobrze udokumentowanych przypuszczeń, stwierdza raport.

Głosując nad raportem, Parlament potępił wydania w trybie nadzwyczajnym, a także akceptowanie i ukrywanie tych praktyk przy licznych okazjach przez tajne służby i organy rządowe niektórych krajów europejskich. Posłowie zwrócili się do Rady i państw członkowskich o wydanie oświadczenia oraz wystąpienie do rządu USA o zaprzestanie praktyk przetrzymywania i wydawania w trybie nadzwyczajny. Posłowie zwrócili się także o rekompensatę dla niewinnych ofiar wydawania w trybie nadzwyczajnym i zagwarantowanie im dostępu do rzeczywistej i szybkiej rekompensaty, w tym dostępu do programów rehabilitacyjnych, gwarancji, że wydarzenia te nie powtórzą się w przyszłości oraz odpowiedniego odszkodowania.

Parlament powrócił do sprawy działań CIA przy okazji raportu na temat praw podstawowych w Europie, który został przyjęty 14 stycznia 2009 roku. Posłowie wezwali UE i państwa członkowskie do wdrożenia zaleceń zawartych w przytoczonej powyżej rezolucji z 2007 roku. Poprawki zmierzające do wykreślenia tego zapisu z treści raportu zostały odrzucone przez Izbę. Posłowie wyrazili wtedy zadowolenie z oświadczenia amerykańskiego, wtedy jeszcze prezydenta-elekta, w sprawie zamknięcia więzienia w Zatoce Guantanamo i postawienia więźniów przed sądem. Posłowie wezwali także państwa członkowskie do zadeklarowania swojej woli wspólnego znalezienia rozwiązania sytuacji pozostałych więźniów.

5. STOSUNKI ZEWNĘTRZNE - Eurodeputowani wyrazili poparcie dla perspektywy wejścia Kosowa do UE

Rok po ogłoszeniu przez Kosowo niepodległości, Parlament Europejski przypomina o swojej chęci wspomżenia rozwoju gospodarczego i politycznego Kosowa, oferując jasną perspektywę członkostwa w UE w ramach europejskiej wizji całego regionu. W przyjętej rezolucji PE zachęca te państwa członkowskie UE, które jeszcze tego nie uczyniły, do uznania niepodległości Kosowa. Rezolucja została przyjęta stosunkiem głosów 424 za, 133 przeciw, przy 24 głosach wstrzymujących się.

• Misja EULEX

EULEX Kosowo, misja UE w zakresie praworządności, ma na celu promowanie stabilnego rozwoju Kosowa, gwarantując praworządność wszystkim społecznościom zamieszkującym Kosowo, włącznie z mniejszościami etnicznymi. PE wzywa społeczność międzynarodową do udzielenia EULEX pełnego poparcia oraz do ułatwienia przejęcia przez EULEX wszystkich odnośnych zadań UNMIK w dziedzinie służb celnych i policyjnych oraz w sądownictwie. Ponadto

eurodeputowani wyrażają zadowolenie ze zgody rządu Serbii na działalność EULEX na terenie Kosowa – najważniejszej z dotychczasowych misji Europejskiej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony – i z jego gotowości do współpracy z misją.

Eurodeputowani wzywają EULEX do pilnego zajęcia się zaległościami w sprawach sądowych, prowadzonych pod nadzorem międzynarodowym, i nadania priorytetowego charakteru sprawom dotyczącym przemocy o podłożu etnicznym, zbrodni wojennych oraz korupcji na wysokim szczeblu, aby wzmocnić praworządność. Podkreślają, że wprowadzenie programu ochrony świadków ma zasadnicze znaczenie dla skuteczności postępowania sądowego przeciwko przestępcom wysokiego szczebla w Kosowie, zwłaszcza jeżeli chodzi o zbrodnie wojenne.

W związku z tym PE wzywa szefa misji EULEX oraz specjalnego przedstawiciela UE do współpracy przy realizacji codziennych zadań. Apeluje ponadto do krajów UE, aby wspólnie i w sposób skoordynowany podejmowały większe wysiłki na rzecz udziału kosowskich Serbów w życiu politycznym, gospodarczym i społecznym Kosowa, oraz zwraca się do specjalnego przedstawiciela UE o zadbanie o to, aby rząd Kosowa natychmiast podjął konkretne kroki w tym kierunku, uwzględniając przy tym specjalne środki rozwoju gospodarczego dla regionu Mitrovica, kiedy na tym terenie zostanie przywrócona praworządność.

• **Spolecność wieloetniczna**

PE wyraża ponadto przekonanie, że ustanowienie wieloetnicznego Europejskiego Kolegium Uniwersyteckiego, obok już istniejących ośrodków uniwersyteckich w Prisztinie i Mitrovicy, oraz stworzenie instytucji kulturalnych, społecznych i opieki zdrowotnej obsługujących w szczególności społeczność serbską w centralnym Kosowie stanowiłoby poważny bodziec na rzecz promowania integracji społeczności serbskiej w Kosowie. Dodatkowo jest zdania, że przy pomocy takich programów jak Erasmus Mundus należy wspierać i promować wymianę naukową, aby zachęcić obywateli Kosowa do zdobywania kwalifikacji i doświadczenia w UE, przy założeniu, że gruntowne wykształcenie przyczyni się do demokratycznego rozwoju kraju.

Ponadto, PE uważa, że projekty mające na celu na przykład uporządkowanie zdewastowanych cmentarzy, realizowane przy bezpośrednim zaangażowaniu lokalnych podmiotów, miałyby istotną symboliczną wartość dla społeczności Kosowa i ociepliłyby stosunki między grupami etnicznymi; wzywa Komisję i specjalnego przedstawiciela UE do zagwarantowania, że takie inicjatywy staną się priorytetem w planie działań rządu Kosowa.

• **Władze Kosowa**

PE popiera dążenie policji w Kosowie do osiągnięcia ambitnego poziomu profesjonalizmu i niezawodności, podkreślając duże zapotrzebowanie na wieloetniczne siły policyjne we wszystkich częściach Kosowa. Z tego względu, PE z zadowoleniem przyjmuje powrót niektórych serbskich funkcjonariuszy policji do sił policyjnych Kosowa i apeluje do władz Kosowa, aby wspierały powrót do policji funkcjonariuszy serbskich, którzy jeszcze tego nie uczynili.

PE wzywa rząd Kosowa, aby dalej wykonywał zobowiązania w zakresie promowania ducha pokoju, tolerancji, dialogu między kulturami i religiami wszystkich społeczności Kosowa, a mianowicie Serbów, Romów, Aszkali, Egipcjan, Gorani, Turków i Bośniaków, oraz stworzenia odpowiednich warunków umożliwiających uchodźcom powrót do Kosowa, w tym poprzez inwestycje w tworzenie miejsc pracy, infrastrukturę oraz świadczenie podstawowych usług w odpowiednich dziedzinach, a także zagwarantowania, żeby mniejszości mogły skorzystać z ww. środków.

Ponadto, PE wzywa organy międzynarodowe i władze lokalne do rozwiązania problemu statusu prawnego osób narodowości romskiej, aszkalijskiej i egipskiej nieposiadających przynależności państwowej, w tym przysługujących im praw własności. Wzywa także władze Kosowa do polepszenia sytuacji tych społeczności poprzez zapewnienie równego dostępu do powszechnej edukacji na wysokim poziomie – a jeżeli to możliwe, do edukacji w ich języku ojczystym – udzielenie dostępu do rynku pracy i do opieki zdrowotnej oraz dzięki zapewnieniu higienicznych warunków mieszkaniowych i zagwarantowaniu udziału w życiu społecznym i politycznym.

- **Sytuacja ludności romskiej**

PE wyraża poważne zaniepokojenie bardzo złym stanem zdrowia romskich rodzin w obozach dla uchodźców w Osterode i Cesmin Lug i jest przekonany, że jest to bezpośrednio związane z nieodpowiednią lokalizacją tych obozów w skażonym w wysokim stopniu rejonie wysypisk odpadów z kopalni ołowiu Trepça. Dlatego eurodeputowani z zadowoleniem przyjmują wstępne wymogi, jakie Komisja przedstawiła rządowi Kosowa oraz wzywają Komisję do dalszej pracy nad zapewnieniem pilnego przesiedlenia rodzin dotkniętych tym problemem.

PE podkreśla, że rząd Kosowa powinien podjąć rzetelne starania na rzecz dalszego zapewnienia przejrzystości i odpowiedzialności oraz zacieśnienia powiązań szczebla politycznego ze społeczeństwem obywatelskim. Dlatego PE wzywa rząd Kosowa, żeby wykorzystywał pieniądze publiczne oraz pieniądze otrzymywane od darczyńców międzynarodowych w sposób przejrzysty i odpowiedzialny oraz wzywa Komisję, żeby wsparła Kosowo w zbliżaniu się do standardów europejskich w dziedzinie odpowiedzialności sektora publicznego i przejrzystości gospodarki. Ponadto PE apeluje do Komisji i państw członkowskich, aby pomogły rządowi Kosowa w rozwiązaniu problemu poważnego niedoboru personelu w kluczowych sektorach administracji publicznej, wsparły szkolenie urzędników służby cywilnej i pomogły w poprawie infrastruktury komunikacyjnej celem zapewnienia sprawnego funkcjonowania administracji i umocnienia więzi między władzami i społeczeństwem obywatelskim.

6. PRZEMYSŁ – Jak pomóc branży samochodowej?

W Parlamencie Europejskim odbyła się debata poświęcona trudnej sytuacji, w jakiej znaleźli się europejscy producenci samochodów. Komisja Europejska zapowiada przygotowanie propozycji pomocy dla branży przed wiosennym szczytem Rady Europejskiej. Zmienione mogą zostać zasady udzielania pomocy publicznej. Posłowie

zachęcają do promowania innowacyjności i nowych, energooszczędnych rozwiązań, które pozwolą na utrzymanie konkurencyjności branży i osiągnięcie ambitnych celów środowiskowych.

- **Nie będzie wyścigu po dotacje**

Aleksandr Vondra (Rada) powiedział, że przemysł samochodowy to jeden z kluczowych sektorów dla europejskiej gospodarki, który szczególnie ucierpiał wskutek globalnego kryzysu. W 2008 roku sprzedano o 8% mniej samochodów niż rok wcześniej. Zagrożone są miejsca pracy i przyszłość całej branży. Odpowiedzialność za los branży spoczywa na niej samej, ale waga tego przemysłu dla gospodarki jest tak duża, że UE musi rozważyć jakąś formę wsparcia publicznego. Wsparcie nie może podważyć długoterminowej konkurencyjności branży, nie może uruchomić wyścigu po dotacje, dlatego musi być dobrze skoordynowane i ukierunkowane na innowacyjność promując prace nad takimi rozwiązaniami jak napędy hybrydowe, ogniwa paliwowe, ale także złomowanie przestarzałych pojazdów emitujących nadmierne ilości CO₂. Rozważane będą elastyczne formy pożyczek dla sektora, bez dyskryminacji jakichkolwiek producentów. Aleksandr Vondra zapowiedział, że stosowne propozycje pomocy dla sektora zostaną przygotowane przed wiosennym szczytem Rady Europejskiej, tak aby mogły zostać zatwierdzone przez szefów państw i rządów. „Nie chodzi tylko o wspieranie branży samochodowej, ale o wypracowanie podejścia, na którym skorzystają wszyscy” - zakończył Vondra.

- **Wywieść branżę z kryzysu**

Komisarz **Gunter Verheugen** rozpoczął od ostudzenia oczekiwań i zalecał ostrożność, aby „nie budzić nadziei, których nie będzie można spełnić”. Europejski sektor motoryzacyjny zatrudnia 12 milionów pracowników, co stanowi 6% wszystkich miejsc pracy w UE. W 2007 roku wyprodukowano w UE 19,6 milionów pojazdów, w roku 2008 już o jeden milion mniej. Z rozmów, jakie Verheugen przeprowadził w połowie stycznia z przedstawicielami europejskich koncernów motoryzacyjnych wynika, że przemysł samochodowy w Europie cechuje duża nadprodukcja sięgająca nawet 20%, co przekłada się na około 400 tysięcy miejsc pracy. Na placach wytwórców stoi już 2 miliony niesprzedanych samochodów. Verheugen przyznał, że działania, jakie podejmowała UE „podrożyły europejskie samochody”, dlatego KE przyjmuje dwa cele: przeprowadzenie branży przez kryzys nie tracąc z rynku żadnego z dotychczasowych producentów oraz wzmocnienie konkurencyjności branży w dłuższej perspektywie, aby Europa pozostała liderem w produkcji samochodów. Przypomniał, że ze środków EBI przyznano branży już 9 mld EUR na kredyty. Zapowiedział, że zostaną odpowiednio zmodyfikowane reguły pomocy publicznej, aby umożliwić państwom członkowskim elastyczne i szybkie reagowanie z myślą o utrzymaniu miejsc pracy i przy zachowaniu warunków uczciwej konkurencji (tj. nie faworyzowanie producentów europejskich względem innych wytwórców, którzy mają fabryki w UE).

- **Podtrzymać ambitne cele środowiskowe**

Jean-Paul Gauzès (EPP-ED, Francja) powiedział, że propozycje KE nie są wystarczająco ambitne i będą zachęcać państwa członkowskie do działań na własną

rękę. System kredytowy musi normalnie finansować ten sektor zgodnie z jego potrzebami.

Guido Sacconi (PSE, Włochy) podkreślił, że może dość do utraty 2 milionów miejsc pracy, zwłaszcza w branży części zamiennych. W jego opinii „istnieje sprzeczność, gdyż flota jest przestarzała, a jednocześnie popyt spadł drastycznie. Dlatego należy podjąć działania po stronie popytowej, które będą wspierały cele ekologiczne, które branża zaakceptowała”.

Patrizia Toia (ALDE, Włochy) powiedziała, że kryzys obejmie nie tylko branżę motoryzacyjną, ale i sektory współpracujące. Jest to tragedia z punktu widzenia zatrudnienia. W niektórych państwach członkowskich zanotowano spadek rejestracji pojazdów o 20%-30%. Ta sytuacja wynikała po części z błędów popełnionych w zarządzaniu. UE powinna ratować zatrudnienie, wspierając stronę popytową.

Guntars Krasts (UEN, Łotwa) stwierdził, że przemysł samochodowy próbuje się skonsolidować, ale jego przetrwanie zależy od dostępności kredytów. Kryzys z pewnością skoryguje strukturę rynku motoryzacyjnego. Celem UE powinno być zmniejszenie zależności od ropy i fluktuacji jej cen oraz poprawa dostępności technologii pro-ekologicznych.

Rebecca Harms (Zieloni/ALE, Niemcy) podkreśliła, że zarządzanie kryzysowe w gospodarce trzeba połączyć z celami klimatycznymi. Nie można dać zbyt dużej przestrzeni przemysłowi samochodowemu. Przyszłość należy do tych, którzy produkują małe i energooszczędne samochody. W jej opinii, nie wolno skupiać się tylko na przemyśle samochodowym, ale szerzej, na całym sektorze transportowym i promować inwestycje w infrastrukturę dla różnych środków transportu.

- **Pomoc publiczna dla samochodów, ale nie dla stoczni**

Posel **Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk** (UEN, Polska) w debacie nawiązał do decyzji Komisji w sprawie zwrotu pomocy publicznej przez przemysł stoczniowy w Polsce. „W wyniku tej decyzji ulega likwidacji 50 000 miejsc pracy bezpośrednio w polskim przemyśle stoczniowym, a w przyszłości zniknie kilkadziesiąt tysięcy u kooperantów” - stwierdził. Podkreślił, że takie podejście wydają się „rażąco niesprawiedliwe” biorąc pod uwagę plany Komisji mające na celu wspieranie zagrożonego kryzysem przemysłu samochodowego. „Komisja Europejska, która do tej pory rygorystycznie pilnowała przestrzegania reguł udzielania pomocy publicznej dla przedsiębiorstw, we wszystkich tych przypadkach szybko wyraża zgodę na te posunięcia z reguły dostosowując swoje decyzje do wcześniejszych postanowień rządów państw członkowskich w tych sprawach” - zauważył poseł Kuźmiuk.

7. OCHRONA ŚRODOWISKA - Przyszłość zaczyna się dziś: Zalecenia dla przyszłej polityki ochrony klimatu

Parlament Europejski przyjął sprawozdanie Komisji tymczasowej ds. zmian klimatycznych, w którym zawarto zalecenia dotyczące przyszłej polityki UE w dziedzinie zapobiegania zmianom klimatycznym. Przypominając o dążeniu do ograniczenia wzrostu temperatury poniżej 2°C, posłowie zalecają ograniczenie emisji

gazów cieplarnianych o 25% do 40% do roku 2020 i o co najmniej 80% do 2050. Parlament formułuje szczegółowe zalecenia, które powinny zostać wdrożone w kluczowych sektorach gospodarki.

W obszernym sprawozdaniu Komisji tymczasowej ds. zmian klimatycznych posłowie wyrażają zaniepokojenie, że zmiany klimatu są bardziej gwałtowne i mają bardziej poważne negatywne skutki, niż uważano wcześniej. Dlatego Komisja powinna uważnie monitorować i analizować najnowsze odkrycia naukowe, aby właściwie ocenić, czy poziom 2°C będzie wystarczający, aby uniknąć niebezpiecznych zmian klimatu. UE i grupa krajów uprzemysłowionych powinny przyjąć cel w postaci redukcji gazów cieplarnianych o 25% do 40% do 2020 r., a w perspektywie długoterminowej dążyć do obniżenia emisji o przynajmniej 80% do roku 2050 w porównaniu do roku 1999.

• **Wizja i przywództwo wobec przemian**

Parlament podkreśla konieczność "wizjonerskiego kształtowania woli i wykazania wiodącej pozycji w polityce, gospodarce i społeczeństwie, które pozwolą właściwie podejść do wyzwań ekonomicznych, ekologicznych i społecznych", jakie stawia czas przemian energetycznych i klimatycznych. Kwestie globalnego ocieplenia i zmian klimatycznych powinny być włączane we wszystkie obszary i pola polityczne. Potrzebne są perspektywiczne działania polityczne i edukacyjne oraz pełne zaangażowanie obywateli.

• **Szczegółowe zalecenia Parlamentu**

Sprawozdanie zawiera szeroki zakres działań, które - w opinii posłów - powinny zostać podjęte w takich dziedzinach jak energetyka, biopaliwa, wydajność energetyczna, logistyka, turystyka, przechwytywanie i składowanie dwutlenku węgla, rolnictwo i hodowla zwierząt, leśnictwo, ochrona gleb, zarządzanie zasobami wodnymi, rybołówstwo, utylizacja odpadów, zdrowie, edukacja, rozwój technologiczny, szkolenia i podnoszenie świadomości odbiorców i konsumentów.

Wśród najważniejszych rekomendacji, jakie znalazły się w sprawozdaniu wymienić należy:

- 20% wzrost efektywności energetycznej do 2020 r. i konkretne tymczasowe cele obniżania emisji,
- współpraca partnerska z krajami trzecimi basenu Morza Śródziemnego w zakresie produkcji energii słonecznej,
- osiągnięcie zerowego zużycia energii netto w nowych budynkach mieszkalnych do 2015 roku, a w nowych budynkach komercyjnych i publicznych do 2020 roku z możliwością rozszerzenia tego celu w dłuższej perspektywie i objęcia nim budynków remontowanych,
- utworzenie europejskiej wspólnoty energii odnawialnej w celu wspierania projektów badawczych i pilotażowych,

- wsparcie działań badawczo-rozwojowych zmierzających do opracowania przełomowych technologii transportowych przyjaznych dla środowiska naturalnego, takich jak wodór, energia elektryczna, ogniwa paliwowe, hybrydy czy zaawansowane biopaliwa,
- wypracowanie celów ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, w tym metanu i podtlenku azotu w sektorze rolnictwa,
- utworzenie europejskiego funduszu klimatycznego i/lub odpowiednich funduszy w państwach członkowskich,
- rozwój europejskiej infrastruktury transportu energii,
- poszerzanie wiedzy obywateli i tworzenie zachęt do ograniczania emisji w sposób dostępny pod względem finansowym, np. poprzez opracowanie informacji o udziale węgla w produktach i usługach,
- umożliwienie przeprowadzania bezpłatnych audytów energetycznych, aby obywatele mogli ograniczyć swoje zużycie energii oraz emisje,
- wsparcie apelu ONZ o „nowy zielony układ” (Green New Deal).

• **Energetyka jądrowa**

Posłowie uznają istnienie różnego podejścia państw członkowskich w zakresie energii jądrowej. Nalegają, aby Komisja zwróciła w związku z tym szczególną uwagę na odpady radioaktywne i pełen proces ich odzyskiwania w celu poprawy bezpieczeństwa.

• **Zmiany klimatyczne najwyższym priorytetem w wydatkach budżetowych**

Posłowie uważają, że w przyszłej wieloletniej perspektywie finansowej, zmiany klimatyczne i środki na działania do ich zwalczania powinny stać się najwyższym priorytetem. Chcą również zwiększyć wydatki na walkę ze zmianami klimatycznymi w krajach trzecich oraz wzywają do zintegrowania z programami pomocowymi wymogów redukcji emisji i działań dostosowawczych do skutków zmian klimatu.

• **Kontekst**

Parlament Europejski zdecydował o powołaniu Komisji tymczasowej ds. zmian klimatycznych 25 kwietnia 2007 roku. Sprawozdanie końcowe stanowi podsumowanie kilkunastomiesięcznej pracy komisji. W załącznikach do sprawozdania zawarte zostały dokumenty robocze, takie jak program prac, protokoły sesji tematycznych, współpraca z mediami, opracowania, protokoły z delegacji wyjazdowych.

8. HANDEL MIĘDZYNARODOWY – Unia Europejska i Chiny: więcej współpracy, nie protekcjonizmu

Unia Europejska i Chiny stają się coraz bardziej współzależne a złożoność i znaczenie stosunków UE-Chiny wymagają większej koordynacji pomiędzy państwami członkowskimi i Komisją, stwierdza PE w sprawozdaniu, przyjętym przez eurodeputowanych.

Eurodeputowani zauważają, że mimo ciągłego rozwoju dwustronne stosunki handlowe między UE a Chinami, w ramach których w 2007 r. osiągnięto deficyt w wysokości 160 mld euro, pozostają nierówne. Podkreślają, że stosunki handlowe Europy z Chinami powinny być oparte na zasadzie wzajemności, uczciwej konkurencji i handlu, zgodnie z naszymi wspólnymi wartościami i zasadami WTO, przy uwzględnieniu zrównoważonego rozwoju, przestrzegania wartości granicznych odnoszących się do ochrony środowiska naturalnego oraz wkładu w osiągnięcie globalnych celów w zakresie zapobiegania zmianom klimatu.

- **Eurodeputowani wzywają Chiny do spełnienia zobowiązań a UE do promowania współpracy i udzielania pomocy**

Eurodeputowani wzywają Komisję do kontynuowania polityki zaangażowania i dialogu z Chinami. Z zadowoleniem przyjmują udzielenie Chinom przez Komisję pomocy technicznej w zakresie handlu, co uważają za niezbędny element wspierania pomyślniej integracji Chin z gospodarką światową, w szczególności w zakresie wypełnienia obowiązków i zobowiązań tego kraju w ramach WTO, a także poprawy warunków społecznych i środowiskowych.

Ponadto eurodeputowani podkreślają, że konieczna jest wyjątkowa współpraca między UE a Chinami w celu znalezienia rozwiązania dla obecnego kryzysu finansowego i gospodarczego. Uważają, że Chiny i Unia Europejska mają niepowtarzalną okazję, by wykazać się wspólnie poczuciem odpowiedzialności i odegrać rolę w rozwiązaniu tego kryzysu.

Od 2000 r. wymiana handlowa między UE a Chinami wzrosła rekordowo. Od 2006 r. Unia Europejska jest największym partnerem handlowym Chin, a od 2007 r. Chiny stały się drugim największym partnerem handlowym Unii Europejskiej. W 2007 r. eksport UE do Chin zwiększył się o 18,7% i miał wartość 231 mld euro. Sprawozdanie zostało przyjęte stosunkiem głosów 491 za, 76 przeciw i przy 12 głosach wstrzymujących się.

- **Tajwan**

Eurodeputowani z zadowoleniem przyjmują nawiązanie bliższych stosunków pomiędzy Chinami i Tajwanem. Uważają, że Tajwan, jako czwarty co do wielkości partner handlowy UE w Azji, stanowi integralny podmiot gospodarczy i handlowy. Eurodeputowani popierają udział Tajwanu w organizacjach międzynarodowych, kiedy nie wymaga to państwowości, np. w Międzynarodowej Organizacji Pracy.

- **Niedowartościowana waluta, nadmierna biurokracja i praktyki protekcjonistyczne**

Praktyki protekcjonistyczne Chin, nadmierna biurokracja, niedowartościowanie juana (renminbi), różnego rodzaju dotacje i brak właściwego i uzgodnionego stopnia

egzekwowania praw własności intelektualnej w Chinach stanowią dla wielu przedsiębiorstw z UE przeszkodę w uzyskaniu pełnego dostępu do rynku chińskiego wielu firmom unijnym, stwierdza sprawozdanie przygotowane przez **Corien Wortmann-Kool** (EPP-ED, Holandia). Protekcjonizm nie może być odpowiedzią Europy na rozwój stosunków handlowych między UE a Chinami. Eurodeputowani są przekonani, że Unia Europejska i jej państwa członkowskie powinny bardziej konsekwentnie dążyć do przeprowadzenia kolejnych reform określonych w agendzie lizbońskiej, tak aby wypracować i utrwalić dziedziny, w których UE może mieć większe szanse powodzenia w kontekście gospodarki światowej, a także aby wspierać innowacyjność i szkolenia zawodowe.

Eurodeputowani są zdania, że bariery pozataryfowe stanowią główną przeszkodę dla przedsiębiorstw z UE w Chinach i dla przedsiębiorstw z Chin i spoza terytorium UE w Unii Europejskiej, a szczególnie dla MŚP. Eurodeputowani wzywają Komisję, by nalegała na zniesienie wszystkich istniejących ograniczeń we wszelkich dwustronnych negocjacjach z Chinami. Podkreślają, że zniesienie tych ograniczeń wywozowych stanowi podstawowy element uczciwego handlu między Unią Europejską a Chinami. Eurodeputowani zaznaczają, że pod tym kątem będzie oceniać wszystkie przysłe umowy handlowe z Chinami.

Ponadto wzywają Chiny do przystąpienia do Porozumienia w sprawie zamówień rządowych (GPA), do czego kraj ten zobowiązał się w 2001 r., i konstruktywnego zaangażowania się w negocjacje związane z otwarciem swoich rynków zamówień publicznych.

Eurodeputowani z zadowoleniem przyjmują odnotowany w tym roku wzrost wartości renminbi. Równocześnie wzywają Chiny do umożliwiania jej dalszego wzrostu, tak aby wartość chińskiej waluty na rynkach finansowych, szczególnie w stosunku do euro, lepiej odzwierciedlała pozycję gospodarczą Chin. Ponadto apelują do władz Chin o utrzymywanie większej ilości swoich rezerw walutowych w euro.

- **Polityka zaangażowania i dialogu**

Mając na uwadze obecny klimat gospodarczy, protekcjonizm nie może być odpowiedzią Europy na rozwój stosunków handlowych między UE a Chinami. Stosunki handlowe Europy z Chinami powinny być oparte na zasadzie wzajemności, uczciwej konkurencji i handlu, zgodnie z naszymi wspólnymi wartościami i zasadami WTO, przy uwzględnieniu zrównoważonego rozwoju, przestrzegania wartości granicznych odnoszących się do ochrony środowiska naturalnego oraz wkładu w osiągnięcie globalnych celów w zakresie zapobiegania zmianom klimatu.

Jednak eurodeputowani wyrażają ubolewanie z powodu przełożenia przez Chiny szczytu UE-Chiny, który miał się odbyć w dniu 1 grudnia w Lyonie.

- **Pomoc Chinom w zakresie i zapewniania respektowania praw pracowniczych**

PE wyraża głębokie zaniepokojenie wysokim poziomem zanieczyszczeń wytwarzanych przez przemysł chiński oraz rosnącym zużyciem zasobów naturalnych przez ten przemysł, szczególnie tych pochodzących ze źródeł o charakterze nie zrównoważonym. PE jest świadomy współodpowiedzialności Europy ze tę

sytuację, biorąc pod uwagę, że duża część chińskiej produkcji przemysłowej należy do europejskich firm lub jest zamawiana przez europejskie firmy i sprzedawców detalicznych do celów konsumpcyjnych w Europie.

Sprawozdanie wzywa do wzmożonej współpracy między Unią Europejską a Chinami w celu promowania transferu technologii niskowęglowej, a w szczególności wydajności energetycznej i odnawialnych źródeł energii. Ponadto wzywa władze chińskie do podjęcia konkretnych działań na rzecz wprowadzenia i zachęcania do wykorzystywania technologii i praktyk, których celem jest ograniczenie emisji gazów cieplarnianych. Zauważa, że wspieranie ekologicznych technologii jest niezbędne, jeśli rząd Chin chce utrzymać obecny wzrost gospodarczy, jednocześnie chroniąc środowisko naturalne tego kraju. Uznaje również, że nie można spodziewać się, iż Chiny zwrócą się do swoich obywateli o rozwiązanie problemu ograniczenia emisji gazów cieplarnianych bez działań ze strony Zachodu. Równocześnie wzywa Chiny do udziału w COP 15 i wzięcia na siebie odpowiedzialności związanej z przyczynianiem się do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych i zapobieganiem zmianom klimatu na świecie.

PE wzywa europejskie przedsiębiorstwa działające na terenie Chin do stosowania najwyższych międzynarodowych standardów i najlepszych praktyk związanych z odpowiedzialnością społeczną przedsiębiorstwa względem pracowników i środowiska naturalnego oraz wyrażenia zgody na obowiązkowe ich monitorowanie przez niezależne agencje.

- **Współpraca na wszystkich frontach**

PE jest zaniepokojony skalą produkcji podrabianych i pirackich produktów na obszarze Chin, która nadal utrzymuje się na niepokojąco wysokim poziomie, pomimo postępu poczynionego w kontekście prawodawstwa IPR. Dlatego wzywa Komisję do kontynuowania walki z podrabianiem produktów we współpracy z władzami chińskimi na szczeblu krajowym i regionalnym.

Eurodeputowani pochwalają kroki podjęte przez władze chińskie w celu zmniejszenia obciążeń administracyjnych na szczeblu krajowym oraz postęp w upublicznianiu aktów prawodawczych w ramach administracji elektronicznej. Jednak zauważają potrzebę dalszego rozwoju w tym zakresie w celu zagwarantowania przedsiębiorstwom zagranicznym wolnego i równego dostępu do rynku chińskiego.

PE wzywa Unię Europejską i Chiny do współpracy w zakresie norm dotyczących samochodów, ciężarówek, ciężkich pojazdów oraz transportu lotniczego i wodnego celem obniżenia emisji gazów cieplarnianych i uczynienia tych norm bardziej przyjaznymi dla klimatu. Ponadto PE wzywa do współpracy między UE a Chinami w dziedzinie rejestracji, oceny i udzielania zezwoleń w zakresie chemikaliów (REACH).

PE popiera stały rozwój współpracy między UE i Chinami w zakresie astronautyki oraz zastosowań i technologii kosmicznej. Uważa, że bliska współpraca ma zasadnicze znaczenie dla współistnienia programów Compass i Galileo, w szczególności dla zapewnienia ich kompatybilności w interesie użytkowników na świecie. Ponadto wzywa do ściślejszej współpracy między europejskimi i chińskimi uniwersytetami oraz do ułatwienia transferu technologii i wiedzy technicznej poprzez

wspieranie programów wymiany naukowców, badaczy i studentów między UE i Chinami. Dodatkowo, PE wzywa Komisję i rząd Chin do wspólnego przeanalizowania możliwości uwzględnienia parlamentarnego wymiaru funkcjonowania mechanizmu dialogu wysokiego szczebla, dzięki któremu będzie można dotrzeć do szerszego grona uczestników rynku i odpowiedzieć na ich potrzeby.

9. HANDEL MIĘDZYNARODOWY – Konieczność wzmocnienia bezpieczeństwa i wiarygodności transakcji internetowych

Ponad połowa obywateli UE i niemal 1,5 miliarda osób na całym świecie ma dostęp do Internetu. Jednak, pomimo, że jeden na trzech obywateli UE dokonuje zakupów w Internecie, zaledwie 30 milionów dokonuje transgranicznych zakupów w Unii Europejskiej. W sprawozdaniu przygotowanym przez **Giorgosaa Papastamkosa** (EPP-ED, Grecja) eurodeputowani domagają się zwiększonego bezpieczeństwa i uproszczonych zasad dla transakcji internetowych oraz przyjęcia odpowiednich rozwiązań dla MŚP.

Parlament Europejski ubolewa nad rosnącą liczbą przypadków oszustw internetowych oraz kradzieży zarówno danych osobowych, jak i pieniędzy i uważa, że brak zaufania do bezpieczeństwa transakcji i płatności stanowi najistotniejsze zagrożenie dla handlu elektronicznego. Dlatego eurodeputowani wzywają Komisję do zbadania przyczyn i podwojenia wysiłków mających na celu stworzenie mechanizmów zwiększających zaufanie przedsiębiorstw i osób fizycznych do międzynarodowych elektronicznych systemów płatniczych oraz do stworzenia odpowiednich mechanizmów rozstrzygania sporów związanych z niezgodnymi z prawem praktykami handlowymi.

• Walka z piractwem, podrabianiem i oszustwami

PE wskazuje, że niezgodnego z prawem postępowania, takiego jak podrabianie, piractwo, oszustwa, naruszanie bezpieczeństwa transakcji oraz prywatnej sfery obywateli nie należy przypisywać charakterowi tego medium, lecz należy traktować jak aspekty niezgodnej z prawem działalności handlowej, które istniały wcześniej w świecie fizycznym. Uaktywniły się one wskutek rozległych dostępnych możliwości technologicznych.

PE podkreśla konieczność stworzenia mechanizmów na rzecz przyjęcia i wzmocnienia niezbędnych i stosownych środków egzekucyjnych oraz skuteczniejszej i wspólnej koordynacji, co pozwoli na zwalczanie i eliminację istniejących nielegalnych praktyk handlowych w Internecie, zwłaszcza w przypadkach, które mogą stwarzać zagrożenie dla zdrowia publicznego, np. podrabianych lekarstw, bez wywierania wpływu na rozwój międzynarodowego handlu elektronicznego.

Eurodeputowani są zdania, że niedociągnięcia regulacyjne internetowego rynku UE utrudniają rozwój stabilnego i silnego europejskiego, internetowego środowiska przemysłowego i handlowego. Konsekwencją tego jest niezadowolający udział europejskich konsumentów w unijnych i międzynarodowych transakcjach handlowych. Dodatkowo, utrudnia to kreatywność i innowacyjność w działalności handlowej. PE żałuje, że liczba przedsiębiorstw z siedzibą w UE świadczących wyłącznie usługi internetowe jest bardzo mała.

- **Polepszenie regulacji prawnych**

Eurodeputowani przyjmują z zadowoleniem fakt, że konsumenci korzystają z dostępu do praktycznie nieograniczonej gamy towarów i usług, ze względu na skuteczne zniesienie ograniczeń geograficznych, odległościowych i przestrzennych, jak również z możliwości uzyskiwania przejrzystych i obiektywnych informacji, porównywania cen, dostępności reklam internetowych dostosowanych do potrzeb klienta i wygody wyszukiwania i dokonywania zakupów w Internecie przez całą dobę dzięki podłączeniu do Internetu z domu, pracy czy też dowolnego innego miejsca.

PE wzywa Komisję do przeanalizowania możliwości zastosowania instrumentów handlowych, celem ich zharmonizowania i umożliwienia korzystania z ich gamy w celu promowania mobilnego dostępu do usług internetowych, wspierając przy tym innowacyjność, rozwój i konkurencję.

Sprawozdanie wzywa Komisję do ulepszenia prawnej interoperacyjności usług internetowych poprzez opracowanie wzorcowych licencji i innych rozwiązań prawnych zgodnych z systemami prawnymi, w których prawo prywatne nie zostało zharmonizowane. W szczególności dotyczy to dobrowolnych odszkodowań za naruszenie praw patentowych w świetle międzynarodowych standardów internetowych, a także propagowania istniejących rozwiązań europejskich w zakresie interoperacyjności prawnej, jako sposobu obniżenia kosztów transakcji i zmniejszenia niepewności prawnej u dostawców usług internetowych.

Sprawozdanie podkreśla, że utrzymanie otwartego charakteru Internetu jest podstawowym warunkiem jego nieustannego rozwoju, a także rozwoju szerszej pojętej gospodarki i światowego handlu, w przypadku których coraz częściej wykorzystuje się technologie związane z Internetem. Międzynarodowy charakter transakcji internetowych wymaga międzynarodowego zrozumienia i współpracy. Sprawozdanie wzywa Unię Europejską do regularnego włączania do swoich dwustronnych i regionalnych umów o wolnym handlu wyraźnych przepisów obejmujących szerokie i otwarte wykorzystywanie Internetu do handlu towarami i usługami oraz nieskrępowany przepływ informacji, tak aby powstrzymać się od nakładania lub utrzymywania zbędnych barier w przepływie informacji ponad granicami, oraz poprzez stosowanie zasad niedyskryminujących, przejrzystych i możliwie najmniej ograniczających handel uregulowań odnoszących się do transakcji internetowych.

PE ubolewa nad brakiem jakiegokolwiek postępu w negocjacjach prowadzonych w ramach WTO na temat istotnej kwestii klasyfikacji tzw. produktów cyfrowych, nad faktem, że dłuhańska agenda rozwoju nie nadaje uprawnienia do prowadzenia negocjacji konkretnie w sprawie handlu elektronicznego oraz nad brakiem postępów w kwestii ustanowienia stałego moratorium WTO w sprawie opłat celnych od transmisji elektronicznych.

- **Działania na rzecz MŚP**

Eurodeputowani wzywają Komisję do opracowania kompleksowej strategii usuwania barier w prowadzeniu handlu elektronicznego, które MŚP wciąż napotyka (dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnych, koszty związane z opracowaniem

i utrzymaniem systemów handlu elektronicznego, brak zaufania, brak informacji, niepewność prawna w przypadku sporów transgranicznych, itp.), oraz zaleceń politycznych, w tym oferowania MŚP zachęt w zamian za większy udział w internetowym handlu towarami i usługami. W tym względzie zachęcają do stworzenia bazy danych mającej na celu zapewnianie informacji oraz doradztwa w zakresie zarządzania nowym i niedoświadczonym uczestnikom handlu internetowego oraz do przeprowadzenia porównawczej analizy ekonomicznej korzyści czerpanych przez MŚP z handlu elektronicznego i reklam internetowych, a także studiów przypadku ukazujących MŚP w UE, które odniosły sukces, prowadząc handel internetowy.

Ponadto PE wzywa do przeprowadzenia szczegółowej analizy wpływu handlu internetowego na tradycyjne modele handlu i działania handlowe, aby poznać potencjalnie negatywne skutki i w konsekwencji ich unikać.

- **Zwiększenie inwestycji w propagowanie handlu internetowego w krajach trzecich**

Eurodeputowani są zdania, że Internet otwiera nowe kanały handlowe łączące najslabiej rozwinięte kraje i inne kraje rozwijające się z zaawansowanymi i centralnymi systemami handlowymi, zwiększając ich eksport i omijając wady tradycyjnych praktyk handlowych. Dlatego uważają, że należy wspierać udział w międzynarodowym handlu internetowym krajów najslabiej rozwiniętych oraz innych państw rozwijających się poprzez zwiększenie inwestycji w podstawową infrastrukturę np. sieci telekomunikacyjne i narzędzia dostępowe. Podkreślają potrzebę taniego i dobrego jakościowo świadczenia usług internetowych. Ponadto uznają, że liberalizacja rynku telekomunikacyjnego doprowadziła do zwiększenia inwestycji w infrastrukturę, poprawy usług i innowacyjności. Internet staje się najbardziej wydajnym medium w zakresie eliminowania przepaści handlowej między północą a południem.

10. ROLNICTWO - Mieszanki paszowe: ułatwienia dla producentów, wysoki poziom bezpieczeństwa żywności

Parlament przyjął rozporządzenie, które łagodzi wymagania w zakresie oznakowań mieszkanek paszowych dla zwierząt hodowlanych. W kompromisowej wersji rozporządzenia uzgodnionej przez Parlament i państwa członkowskie posłowie zapewnili klientom prawo do rzetelnej informacji o składzie mieszkanek paszowych przy zachowaniu ochrony tajemnicy handlowej producentów.

Po wybuchu epidemii BSE i wykryciu mięsa zatrutego dioksynami, w 2002 roku UE wprowadziła przepisy, które nakazują podawanie informacji o dokładnym składzie procentowym w masie mieszanki paszowej dla zwierząt hodowlanych. Podawanie tych informacji („otwarta deklaracja”) było jednym z głównych postulatów Parlamentu Europejskiego. Rada jednak przeciwstawiła się wprowadzeniu otwartej deklaracji i dopiero w drodze procedury pojednawczej uzgodniono obowiązek umieszczania obowiązkowej deklaracji składników paszowych na etykiecie lub w załączonej ulotce, zawierającej informacje o ich odsetku wagowym, ale dopuszczono jednocześnie margines tolerancji +/-15% zadeklarowanej wartości.

Przepis ten został zaskarżony przez przedsiębiorstwa i wiele państw członkowskich przed Europejskim Trybunałem Sprawiedliwości. Jednak w swoim orzeczeniu z 6 grudnia 2005 r. Trybunał potwierdził zgodność dyrektywy z prawem i odrzucił większość krytycznych uwag podmiotów składających skargę. Trybunał zgodził się z argumentacją składających skargę w jednym punkcie i skrytykował „dokładną informację na żądanie”, jako niewspółmierną do deklarowanego celu ochrony zdrowia.

Komisja zaproponowała zatem zastąpienie obowiązku informowania o dokładnym składzie procentowym informacją zawierającą nazwy składników wchodzących w skład mieszanki w porządku malejącym. Podanie składu procentowego w masie jest dobrowolne, choć nabywca może wystąpić do wytwórcy z wnioskiem o podanie dokładnego składu paszy. Zgodnie z propozycją Komisji wytwórca mógłby jednak odmówić udostępnienia tych informacji, jeżeli uważa, „że ich ujawnienie mogłoby naruszyć jego prawa własności intelektualnej”.

- **Kompromis zawarty między PE a państwami członkowskimi**

W ostatecznej wersji rozporządzenia wynegocjowanej przez PE i Radę zapis ten ma postać bardziej ogólną i mówi jedynie o konieczności przestrzegania dyrektywy z 2004 roku o ochronie praw własności intelektualnej przy udzielaniu informacji o odsetku wagowym poszczególnych składników mieszanki. Klienci będą mogli żądać od producenta dodatkowych informacji, ale tylko w przypadkach uzasadnionych ochroną zdrowia lub środowiska.

Producenci będą zobowiązani informować za pośrednictwem rejestru dostępnego w Internecie o wszystkich nowych składnikach używanych w mieszankach paszowych, które nie znalazły się na liście składników zatwierdzonych przez UE. Posłowie wymogli, aby w rozporządzeniu zawarty został wykaz składników, których wykorzystywanie do komponowania mieszanki paszowej jest zabroniony. Dotyczy to m.in. odpadów gospodarczych, odpadów pochodnych z procesu oczyszczania ścieków, trocin i materiałów otrzymanych z drewna poddawanego działaniu środków konserwujących oraz opakowań lub części opakowań po zużytych produktach pochodzących z przemysłu rolno-spożywczego.

11. SPRAWIEDLIWOŚĆ I SPRAWY WEWNĘTRZNE - Walka z pornografią dziecięcą w Internecie

Rozpowszechnianie w Internecie treści pedofilskich to olbrzymie, problematyczne zjawisko społeczne, zwłaszcza biorąc pod uwagę rosnącą liczbę stron zawierających treści pornograficzne z udziałem osób małoletnich. Parlament przyjął sprawozdanie, w którym wzywa państwa członkowskie do uznania pornografii dziecięcej za przestępstwo.

Systemy prawne państw członkowskich przewidują sankcje zapewniające dość wysoki poziom ochrony przeciwko nadużyciom i seksualnemu wykorzystywaniu dzieci oraz pornografii dziecięcej. Z uwagi na stały rozwój nowych technologii, szczególnie Internetu, oraz stosowanie nowych form uwodzenia dzieci przez Internet

w celach seksualnych, tzw. grooming, posłowie uważają, że należy dodatkowo zwiększyć poziom bezpieczeństwa dzieci.

- **Seksualne wykorzystywanie dzieci**

Wszelkie formy seksualnego wykorzystywania dzieci powinny podlegać odpowiedzialności karnej, zwracają uwagę posłowie w sprawozdaniu. Dodatkowo, posłowie zwrócili się do państw członkowskich o przyjęcie przepisów prawnych definiujących pornografię dziecięcą zgodnie z definicją decyzji ramowej z 2004 roku, utworzenie mechanizmów ochrony ofiar i wprowadzenie w życie art. 8 decyzji ramowej dotyczącego jurysdykcji eksterytorialnej.

- **Turystyka seksualna**

Parlament wzywa do skutecznej ochrony przed seksualnym wykorzystywaniem dzieci poprzez uznanie turystyki seksualnej za przestępstwo we wszystkich państwach członkowskich. Dodatkowo, posłowie wzywają, aby wszyscy obywatele UE, którzy popełniają przestępstwa seksualne wobec dzieci w UE lub poza jej granicami, podlegali jednolitemu eksterytorialnemu prawu karnemu stosowanemu w całej UE.

- **Zalecenia**

Sprawozdanie zawiera szereg zaleceń, które powinny znaleźć się we wniosku w sprawie zmiany decyzji ramowej z 2004 roku. Krajowe systemy zarządzania, dotyczące sprawców przestępstw seksualnych, oraz opracowanie terapii, którym mogliby poddawać się sprawcy przestępstw seksualnych, mogłyby pomóc zapobiegać kolejnym przestępstwom. Takie programy i terapie, mogłyby być finansowane z ogólnego budżetu UE, stwierdza raport.

Posłowie domagają się także odpowiedzialności karnej, między innymi za uwodzenie dzieci przez Internet, (tzw. grooming), za świadome uczestnictwo w aktach pornograficznych z udziałem dzieci, czy też odpowiedzialności karnej operatorów platform dyskusyjnych (tzw. czatów) lub forów internetowych o charakterze pedofilskim.

Państwa członkowskie powinny podejmować współpracę międzynarodową, w celu usunięcia z Internetu nielegalnych materiałów przedstawiających wykorzystywanie dzieci, co zapewni ofiarom maksymalną ochronę. Powinny także współpracować z dostawcami usług internetowych w celu likwidowania takich stron.

Ci, których praca polega na stałym kontakcie z dziećmi, powinni mieć obowiązek zgłaszania nadużyć. Natomiast kandydaci na niektóre stanowiska pracy z dziećmi powinni zostać sprawdzeni w rejestrze skazanych. Dodatkowo, wszystkie ofiary wykorzystywania seksualnego powinny być wspierane tak, aby uniknąć sytuacji, że ofiary i ich rodziny boją się wystąpić ze sprawą do sądu.

Polska podpisała Konwencję Rady Europy o ochronie dzieci przed seksualnym wykorzystywaniem i niegodziwym traktowaniem w celach seksualnych, 25 października 2007 roku. Nasz kraj ratyfikował także Konwencję o prawach dziecka ONZ, 7 lipca 1991 roku.

12. POLITYKA AZYŁOWA - Złe warunki w europejskich ośrodkach dla uchodźców

Niski poziom opieki medycznej i prawnej, złe warunki przetrzymywania, a także brak solidarności między państwami, to niektóre wnioski z raportu dotyczącego ośrodków przetrzymywania nielegalnych imigrantów w UE powstałego po wizytach Komisji Wolności Obywatelskich w kilku państwach członkowskich. Parlament przypomniał państwu członkowskiemu o obowiązkach w tym zakresie.

W styczniu, Komisja Wolności Obywatelskich przyjęła sprawozdanie z wizyty w ośrodkach przetrzymywania nielegalnych imigrantów i osób ubiegających się o azyl. Wizyty odbywały się w latach 2005- 2008. Komisja wizytowała także w polskich ośrodkach. Posłowie odwiedzili kilkanaście państw członkowskich, aby sprawdzić, czy prawo dotyczące osób ubiegających się o azyl, zostało wdrożone i jest przestrzegane. Raport wytknął wiele zaniedbań, opisuje także bardzo złe warunki panujące w ośrodkach, zwłaszcza ze względu na higienę i dostęp do lekarzy. Opisano także braki w dostępie do ochrony prawnej, brak dostępu do nauki wśród dzieci i młodzieży oczekujących na azyl. Komisja zwróciła uwagę, że taki stan rzeczy jest nie do zaakceptowania, a kraje nie stosują przyjętych dyrektyw.

Posłowie przyjęli rezolucję dotyczącą warunków przyjmowania osób ubiegających się o azyl i uchodźców, uwzględniając wyniki raportu oraz wiele zaniedbań ze strony państw członkowskich, które zostały w tym dokumencie opisane. Tuż przed głosowaniem nad projektem rezolucji, posłanka **Martine Roure** (PSE, Francja), która przygotowała raport, zwróciła się do posłów, podkreślając, że tak zła sytuacja wymaga dalszego monitorowania i kontroli, do czego PE powinien mieć prawo. Zwróciła uwagę, iż nie wymienienie żadnego państwa w raporcie jest celowe. „Spoczywa na nas zbiorowa odpowiedzialność, sytuacja jest zła ogólnie, dlatego nie wymieniono żadnego z krajów. Widzimy kompletny brak solidarności w tym temacie”, powiedziała Martine Roure.

Posłowie w rezolucji napisali: „prawa podstawowe, takie jak prawo do godnego życia, do ochrony życia rodzinnego, dostępu do opieki zdrowotnej, muszą być zagwarantowane niezależnie od okoliczności”. Parlament podkreślił, że nie może zaakceptować, by jakakolwiek osoba była traktowana inaczej, tylko dlatego, że ma ona status nielegalnego imigranta.

• Złe warunki w ośrodkach

Posłowie wyrazili ubolewanie z powodu licznych braków w odniesieniu do jakości warunków przyjmowania oraz że istniejące dyrektywy nie są stosowane przez niektóre państwa członkowskie. Parlament wezwał do większej solidarności z państwami zmagającymi się z problemem migracji. Podkreślono fakt, że ilość miejsc dla uchodźców jest niewielka i wydaje się niedostosowana do potrzeb imigrantów. Wystąpiono z wnioskiem, aby osoby ubiegające się o azyl i imigranci byli przyjmowani przede wszystkim w otwartych, a nie odizolowanych ośrodkach. Przypomniano o obowiązku zapewnienia dostępu do procedur azyłowych. W żadnym

przypadku nie można odmawiać podstawowych warunków przyjmowania, takich jak żywność, mieszkanie czy doraźna opieka zdrowotna.

- **Prawo do informacji**

Posłowie stwierdzili, że informacje na temat procedur są w większości przypadków podawane w formie pisemnej, co stwarza problemy ze zrozumieniem i jest przeszkodą w korzystaniu z przysługujących praw. Wobec tego, broszury powinny być dostępne w językach osób najczęściej ubiegających się o azyl w danym państwie. Zwrócono uwagę na częsty brak odpowiednio przeszkolonych tłumaczy. Parlament przypomniał o istniejącym Europejskim Funduszu na rzecz Uchodźców, który może być wykorzystany właśnie na informacje oraz tłumaczenia.

- **Podstawowe prawa**

Bezpłatna pomoc prawna jest w wielu krajach prawie niedostępna i ogranicza się do podania listy nazwisk adwokatów. W wyniku tego, osoby nieposiadające dostatecznych środków finansowych, pozostają bez pomocy. Posłowie wezwali do zapewnienia dostępu do bezpłatnej pomocy prawnej lub reprezentowania osoby ubiegającej się o azyl w przypadkach, gdy nie jest ona w stanie zapłacić za adwokata. Niedostateczna opieka lekarska, zwłaszcza specjalistyczna, na przykład dla kobiet w ciąży, czy ofiar tortur jest powszechna, co powinno zostać jak najszybciej rozwiązane

- **Zatrzymanie**

Niektóre państwa członkowskie coraz częściej stosują zatrzymanie. Posłowie podkreślili, że nikt nie powinien być zatrzymany wyłącznie dlatego, że poszukuje ochrony międzynarodowej. Często, osoby ubiegające się o azyl i nielegalni migranci są przetrzymywani w warunkach więziennych, chociaż nie popełnili przestępstwa.

Parlament domaga się także, by zatrzymanie nieletnich było zasadniczo zabronione, a zatrzymywanie nieletnich razem z rodzicami było stosowane tylko w wyjątkowych sytuacjach i miało na celu uwzględnienie nadrzędnego interesu dziecka. Posłowie wezwali państwa członkowskie, które jeszcze nie podpisały i nie ratyfikowały Konwencji o prawach dziecka, aby niezwłocznie to uczyniły. Przypomniano o zakazie stosowania kar cielesnych wobec dzieci.

13. PRAWA KOBIET-RÓWNOUPRAWNIENIE - Równouprawnienie oraz solidarność pokoleniowa

Przyjmując raport dotyczący niedyskryminacji ze względu na płeć Parlament podkreślił, że solidarność międzypokoleniowa jest jednym ze strukturalnych i kluczowych rozwiązań europejskiego modelu społecznego. Posłowie wezwali państwa członkowskie do wypełnienia zobowiązań podjętych na szczycie Rady Europejskiej w Barcelonie w 2002 r. na rzecz likwidacji przeszkód stojących na drodze równemu udziałowi kobiet i mężczyzn w rynku pracy.

Parlament przypomniał także, że państwa członkowskie zobowiązały się w Barcelonie, iż oprócz likwidacji nierówności w udziale kobiet i mężczyzn w rynku

pracy, do utworzenia do 2010 r. instytucji opieki dla 90% dzieci od trzech lat do wieku oraz dla co najmniej 33% dzieci poniżej trzeciego roku życia. Posłowie podkreślając zasadę solidarności międzypokoleniowej, wezwali państwa członkowskie do przedstawienia podobnych celów w zakresie instytucji opieki nad osobami starszymi i chorymi członkami rodziny.

Posłowie przypomnieli także, iż celem strategii lizbońskiej jest znalezienie zatrudnienia dla 60% kobiet zdolnych do pracy.

- **Propozycje sprawozdawczynie - nie do końca przyjęte**

Anna Záborská (EPP-ED, Słowacja), autorka sprawozdania, opowiadała się za uznaniem, oprócz tradycyjnej formalnej pracy zarobkowej, również wielu form pracy niezarobkowej wykonywanej przez kobiety i mężczyzn głównie w postaci pracy na rzecz innych osób, prac domowych i rodzinnych, oraz uwzględnienia jej w rachunkach narodowych państw członkowskich. W uzasadnieniu sprawozdania autorka posłużyła się cytatem niemieckiego makroekonomisty Friedricha Lista, „kto hoduje świnie, jest produktywnym członkiem społeczeństwa, zaś kto wychowuje ludzi – nieproduktywnym”. I jak zwracała uwagę posłanka Záborská również obecnie za pracę gospodarczą nie uznaje się tych działań, które kobiety i mężczyźni podejmują, jako działalność nie zarobkową przy wychowywaniu dzieci, opiece domowej nad osobami starszymi, solidarności międzypokoleniowej czy pracy na rzecz dobra publicznego.

Autorka sprawozdania zwracała uwagę na sytuację i pracę kobiet w gospodarstwach domowych, w kontekście równouprawnienia płci. Podkreśliła, że w obliczeniach towarów i usług wchodzących w skład PKB nie uwzględnia się prac związanych z prowadzeniem domu, jak wychowanie dzieci, przygotowanie posiłków, zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom, opieka nad osobami chorymi i starszymi, jak również wiele innych pożytecznych zadań. Rezultatem tego, zdaniem autorki jest zaniżenie oceny kobiet, które są odpowiedzialne za większą część prac w ramach gospodarstw domowych. Posłanka posługując się opracowaniami Gary’ego Beckera, laureata Nagrody Nobla, zwróciła także uwagę na podział opinii na ten temat wśród samych feministek. „Część z nich uważa, że uwzględnienie w PKB prac wykonywanych w domu zwiększyłoby „świadomość” kobiet, inne opowiadają się przeciw, gdyż byłoby to w sprzeczności z ich celem, polegającym na odciążeniu kobiet od kuchni do miejsca pracy, czytamy w raporcie”.

- **Godzenie życia zawodowego z rodzinnym**

Posłowie wzięli pod uwagę wiele czynników, między innymi dane, które pokazują, że w wielu aspektach jakości pracy, utrzymują się znaczące różnice między kobietami a mężczyznami. Podano za przykład godzenie życia zawodowego i prywatnego - wskaźnik zatrudnienia kobiet z dziećmi będącymi na ich utrzymaniu osiąga zaledwie 62% wobec wskaźnika, który dla mężczyzn wynosi 91,4%.

Parlament wezwał Komisję do przedstawienia wniosku w sprawie nowej dyrektywy dotyczącej szczególnych praw i ochrony w zakresie godzenia życia zawodowego i rodzinnego w rodzinach, do których należą osoby wymagające opieki (dzieci, osoby starsze i niepełnosprawne).

Parlament wyraził jednak obawy, że propozycja czeskiej prezydencji dotycząca ogólnie opieki na dziećmi, jako „pełnoprawnej alternatywy dla kariery zawodowej” zmierza w kierunku tradycyjnego podziału prac między mężczyznami i kobietami. Posłowie są zaniepokojeni, że jest to promocja tradycyjnego pojęcia, według którego osoba pracująca to mężczyzna, dostępny w pełnym wymiarze godzin, którego osobistymi potrzebami zajmują się „niewidzialne ręce” kobiety opiekujące się domem i rodziną.

- **Zabezpieczenie społeczne i emerytury za "niewidzialną" pracę**

Posłowie wyraźnie podkreślili, że osoba, która poświęca swój czas i swoje zdolności na zajmowanie się dziećmi, ich wychowywaniem, czy na przykład opiekuje się osobami starszymi, powinna cieszyć się uznaniem społeczeństwa. Jak czytamy w przyjętym dokumencie „cel ten mógłby zostać osiągnięty poprzez przyznanie takiej osobie praw odrębnych, w szczególności w dziedzinie zabezpieczenia społecznego i emerytury”. Dlatego, posłowie wezwali Komisję do przedstawienia konkretnych inicjatyw, aby nadać moc prawną umiejętnościom nabytym podczas wykonywania zadań związanych z kształceniem, z opieką nad osobami pozostającymi na utrzymaniu i z zarządzaniem gospodarstwem domowym tak, aby te umiejętności mogły być brane pod uwagę w chwili powrotu na rynek pracy. Przypomniano, że przekrojowe umiejętności są częścią tzw. „bilansu umiejętności”.

- **Równouprawnienie powinno dotyczyć zarówno kobiet i mężczyzn**

Zalecenia zawarte przez posłów podkreślają, że równouprawnienie dotyczy zarówno kobiet-matek jak i mężczyzn-ojców. Posłowie, wezwali do podjęcia niezbędnych kroków, aby zarówno kobiety i mężczyźni korzystali ze wsparcia polityki godzenia życia zawodowego, rodzinnego i osobistego. Podkreślono, że należy działać w celu poprawy stosunku nie tylko do urlopów macierzyńskich, ale także ojcowskich oraz wychowawczych, zwłaszcza branych przez pracujących ojców, gdyż we wszystkich państwach członkowskich jedynie niewielki procent mężczyzn wykorzystuje przysługujące im urlopy.

Posłowie zachęcają Komisję do zainicjowania, we współpracy z państwami członkowskimi i partnerami społecznymi, przeglądu strategii politycznych na rzecz pogodzenia życia rodzinnego z karierą zawodową, który powinien objąć zapewnienie, że koszty związane z macierzyństwem czy ojcostwem nie będą ponoszone przez przedsiębiorstwa, lecz przez społeczność. Zalecenia dotyczą także dostępu do usług opieki i pomocy osobom, które nie są samowystarczalne: dzieci, niepełnosprawni, osoby starsze. Dostęp powinien być usprawniony, a usługi elastyczne, na przykład poprzez wyznaczenie minimalnej liczby struktur otwartych także nocą w celu sprostania obowiązkom związanym z pracą i zachowania życia osobistego.

14. TRANSPORT - Parlament nawołuje do współmiernego uregulowania przyszłości lotnictwa ogólnego i korporacyjnego

W odpowiedzi na komunikat Komisji Europejskiej zatytułowany „Plan działań na rzecz stabilnej przyszłości lotnictwa ogólnego i korporacyjnego”, Parlament

Europejski wzywa do współmiernego uregulowania tej kwestii, zwiększenia przepustowości lotnisk i przestrzeni lotniczej oraz przyjęcia środków, które wpływają pozytywnie na ochronę środowiska dla operacji wykonywanych cywilnymi statkami powietrznymi, które nie podlegają pod sektor komercyjnego transportu powietrznego.

Raport został przyjęty stosunkiem głosów: 524 za, 74 przeciw i przy 6 wstrzymujących się.

Lotnictwo ogólne i korporacyjne jest najszybciej rozwijającym się sektorem lotnictwa cywilnego w Europie. Lotnictwo ogólne i korporacyjne uzupełnia zwykle usługi transportu lotniczego wykonywane przez komercyjne linie lotnicze, przez co przynosi szczególne korzyści społeczno-gospodarcze, takie jak wzrost mobilności obywateli, produktywności przedsiębiorstw oraz spójności regionalnej. Ponadto, do tego sektora zaliczają się również różnorodnie działania o wysokiej wartości, takie jak wyspecjalizowane prace lotnicze (kartografia lotnicza, prace agrolotnicze, gaszenie pożarów, nadzorowanie ruchu drogowego), szkolenie lotnicze oraz lotnictwo rekreacyjne.

- **Współmierne uregulowanie**

Sprawozdanie Parlamentu Europejskiego autorstwa **Luís Queiró** (EPP-ED, Portugalia) z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji z dnia 11 stycznia 2007 r., zatytułowany „Plan działań na rzecz stabilnej przyszłości lotnictwa ogólnego i korporacyjnego”, ale podkreśla, że Komisja musi uwzględnić interesy i cechy charakterystyczne lotnictwa ogólnego i korporacyjnego przy opracowywaniu przyszłych inicjatyw politycznych w zakresie transportu lotniczego w celu zwiększenia konkurencyjności tego sektora. W związku z tym wzywa Komisję do zagwarantowania zastosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności przy tworzeniu i wdrażaniu zarówno istniejących, jak i przyszłych przepisów w zakresie lotnictwa.

Sprawozdania zwraca również uwagę na fakt, że ogólne i korporacyjne lotnictwo w Europie składa się głównie z samolotów, których właścicielami są osoby prywatne oraz małe i średnie przedsiębiorstwa, które mają ograniczone środki, by nadażyć za zmianami w prawie.

- **Uproszczone procedury bezpieczeństwa dla pasażerów lotnictwa korporacyjnego**

Eurodeputowani zwracają się do Komisji Europejskiej z prośbą o zbadanie możliwości określenia uproszczonych procedur bezpieczeństwa i kontroli dla pasażerów lotnictwa korporacyjnego, które nie obniżałyby w żaden sposób ich bezpieczeństwa i poziomu ochrony. Proponują, by Komisja ułatwiła wymianę najlepszych praktyk w zakresie środków bezpieczeństwa w małych i średnich portach lotniczych.

- **Zwiększenie i optymalizacja przestrzeni lotnisk**

Eurodeputowani zwracają uwagę, że lotnictwu ogólnemu i korporacyjnemu coraz trudniej jest uzyskać dostęp nie tylko do głównych lotnisk, ale również do lotnisk

regionalnych, ponieważ rosnący popyt ze strony handlowego przewozu lotniczego utrudnia dostępność czasów startów i lądowań oraz stanowisk parkingowych. Dlatego eurodeputowani wzywają Komisję i państwa członkowskie, aby za pośrednictwem władz portów lotniczych zajęły się tymi problemami poprzez środki wykonawcze służące optymalizacji wykorzystania istniejącej przepustowości dzięki lepszemu planowaniu i stosowaniu nowoczesnych technologii i wykorzystaniu helikopterów, które mogą być ważnym środkiem łączności bliskiego zasięgu między portami lotniczymi.

Zachęcają również państwa członkowskie oraz władze regionalne i lokalne do inwestowania w modernizację i tworzenie małych i średnich portów lotniczych, które mają ogromne znaczenie dla lotnictwa ogólnego i korporacyjnego oraz do inwestowania w specjalną infrastrukturę konieczną do eksploatacji i stacjonowania statków powietrznych w sektorze lotnictwa ogólnego i korporacyjnego.

- **Trwałość środowiska naturalnego**

Eurodeputowani są zdania, że konieczne jest ograniczenie emisji, poprawiając jeszcze bardziej parametry ekologiczne mniejszych statków powietrznych poprzez użycie czystszych paliw oraz wspieranie badań, rozwoju technologicznego i innowacji. W tym kontekście eurodeputowani podkreślają znaczenie takich inicjatyw jak „Czyste niebo” i CESAR.

W kontekście hałasu, eurodeputowani są zdania, że tę kwestię należy rozwiązać na poziomie krajowym i lokalnym, zgodnie z zasadą pomocniczości. Ponadto uważają, że sporządzanie map hałasu stanowi jeden z kilku środków umożliwiających zrównoważone i metodologiczne podejście, gwarantujące rozwój portów lotniczych bez powodowania znaczącego zagrożenia hałasem dla lokalnej ludności.

- **Lotnictwo rekreacyjne i sportowe**

Eurodeputowani wzywają Komisję do podjęcia odpowiednich działań w celu ułatwienia unijnemu przemysłowi wytwórczemu z zakresu lotnictwa ogólnego i korporacyjnego dostępu do rynków światowych.

Ponadto europosłowie są zdania, że należy bezwzględnie wspierać lotnictwo rekreacyjne i sportowe, a także aerokluby europejskie, które dają istotną możliwość nabycia umiejętności zawodowych dla całego sektora lotnictwa. Dlatego wzywają Komisję do wzięcia pod uwagę istotnej roli, jaką odgrywa i może odgrywać w przyszłości ten sektor lotnictwa w przygotowywaniu szkoleń zawodowych dla pilotów.

15. SWOBODNY PRZEPIY W USŁUG - Zamówienia przedkomercyjne: niedoceniona forma wspierania innowacyjności w celu zapewnienia trwałości i wysokiej jakości usług publicznych w Europie

Zamówienia przedkomercyjne stanowią niedostatecznie wykorzystywaną siłę napędową dla wzrostu sterowanego przez innowacje w UE, cechując się znacznym potencjałem w zakresie realizacji łatwo dostępnych usług publicznych wysokiej

jakości, np. opieki zdrowotnej czy transportu, a także w zakresie podejmowania wyzwań społecznych, jakimi są zmiana klimatu, zrównoważone źródła energii i starzenie się populacji. Przygotowane przez **Malcolma Harbour** (EPP-ED, Wielka Brytania) sprawozdanie nt. zamówień przedkomercyjnych zostało przyjęte stosunkiem głosów 587 za, 12 przeciw i przy 6 głosach wstrzymujących się. Eurodeputowani ubolewają, że wiele organów publicznych nie ma świadomości tego, jaki potencjał wykazują zamówienia przedkomercyjne oraz nie działa jeszcze jak „inteligentni klienci”. Pomimo istnienia licznych europejskich programów badawczych ich wyniki nie zostały dotychczas wykorzystane przez władze publiczne w zamówieniach publicznych.

- **Luki w komunikacie Komisji Europejskiej**

Parlament Europejski z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji, który zawiera potencjalną podstawę koncepcyjną dla stymulowania zamówień przedkomercyjnych na rzecz promowania rozwiązań prawdziwie innowacyjnych w Europie i wspierania sektora badań i rozwoju i ich sposoby wdrażania. Parlament Europejski uważa jednak, że istnieją pewne luki w zakresie konkretnego stosowania zaproponowanego postępowania, szczególnie na szczeblu lokalnym i regionalnym.

Dlatego wzywa Komisję i państwa członkowskie do współpracy w celu dopilnowania, by organy zamawiające na szczeblu lokalnym i regionalnym oraz inne organy nienależące do administracji centralnej rozwijały wymaganą wiedzę, aby wdrażać innowacyjne zamówienia.

Parlament Europejski apeluje, by państwa członkowskie zbadały ustawodawstwo krajowe, aby sprawdzić, czy władze publiczne nie są ograniczane w dokonywaniu zamówień przedkomercyjnych przez nieistniejące, nieprawidłowe czy też niepotrzebnie skomplikowane przepisy transpozycyjne dotyczące właściwych odstępstw bądź też zbędnie rozbudowane krajowe wymogi w zakresie przetargów czy modele składania zamówień.

- **Finansowanie dobrych praktyk i szkoleń**

Eurodeputowani są zdania, że zamawiające władze lokalne i regionalne, powinny otrzymać wytyczne i instrumenty szkoleniowe pokazujące, w jaki sposób można wykorzystywać zamówienia przedkomercyjne w dziedzinie badań i rozwoju. Eurodeputowani z zadowoleniem przyjmują w związku z tym inicjatywę Komisji polegającą na finansowaniu wymiany dobrych praktyk oraz szkoleń w zakresie zamówień przedkomercyjnych w kontekście programu prac na 2009 r. siódmego programu ramowego.

- **Zachęty finansowe**

Eurodeputowani są zdania, że zamówienia przedkomercyjne mogą być jeszcze bardziej skuteczne, jeżeli istnieć będą wystarczające zachęty dla władz publicznych do zaistnienia na rynkach badań naukowych i rozwoju oraz dla dostawców do angażowania się w projekty rządowe. W związku z tym, zauważają, że zachęty finansowe są wyjątkowo ważne przy wykorzystywaniu zamówień przedkomercyjnych i że już istnieją w niektórych państwach członkowskich, w których do 50% kosztów

pierwszego zamówienia przedkomercyjnego może być wyrównywanych przez organ władzy centralnej.

Dlatego w programach wspólnotowych mających na celu stymulowanie innowacyjności należy wziąć pod uwagę zachęty finansowe dla władz publicznych w całej UE, skłaniające do wspólnego realizowania zamówień przedkomercyjnych dotyczących technologii innowacyjnych na rynkach pionierskich oraz innych obszarów leżących we wspólnym interesie europejskim.

Opracowała:
dr Magdalena Skulimowska¹

---

¹ Na podstawie debat w Parlamencie Europejskim i informacji prasowych PE.